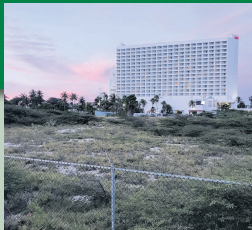

3 Aruba

‘MOU St. Regis niet volgens comptabiliteitswet’

9 Wereld

Vliegtuig met 189 mensen gecrasht in Javazee

10 Economie

IBM koopt Red Hat voor 33,4 miljard dollar

12 Sport

Bekerwedstrijd Leicester City uitgesteld

Voorzitter Rode Kruis:

‘UNHCR verlengde back office contract niet’

ORANJESTAD — “Het Rode Kruis Aruba fungeerde als *back office* voor de vluchtelingenorganisatie UNHCR, maar dit contract is per 28 september afgelopen en niet vernieuwd.” Dat zegt voorzitter Stephen Daal van het Rode Kruis. Op de vraag of de hulporganisatie wel een rol heeft bij politiek asiel, is Daal heel duidelijk: “Nee, dat is een taak van de regering.” Dat geldt ook voor het opzetten van een tentenkamp, ook daarin komt het Rode Kruis pas in actie als de overheid een verzoek indient.

door onze verslaggever
Mirte de Rozario

Het was minister-president Evelyn Wever-Croes (MEP) die op 10 september in een persconferentie sprak over een formulier, ondertekend door een vertegenwoordiger van de UNHCR of het Rode Kruis, dat de indruk wekte dat de persoon in kwestie asiel zou hebben gekregen. Voorzitter Daal van het Rode Kruis was enkele dagen geleden bij *Amigoe*, om te praten over de vluchtelingenproblematiek en de UNHCR en hij reageerde hierop.

Foto: Mirte de Rozario

De voorzitter van het Rode Kruis, Stephen Daal, stapte bij *Amigoe* binnen.

Back office

“De UNHCR heeft ons benaderd met de vraag of het Rode Kruis Aruba als back office wilde fungeren voor hun diensten. Vrijwilligers van het Rode Kruis Aruba interviewden personen om te beoordelen of ze aan de voorwaarden voldeden van de UNHCR, en als dat zo was hielpen we om formulieren in te vullen. Voor die dienstverlening kregen we betaald. Die documenten stuurden wij naar Washington, waar UNHCR zit en zij gaven een document uit als de persoon in kwestie een asielzoeker was.” Het contract tussen de UNHCR en het Rode Kruis Aruba liep volgens Daal op 28 september af en is niet vernieuwd. De reden

is hem niet bekend, maar hij vermoedt dat het te maken heeft met een gesprek in Washington, tussen de regering, de UNHCR en het Internationale Comité van het Rode Kruis.

Deuren wel open

Desondanks kloppen dagelijks mensen aan bij het Rode Kruis die in aanmerking hopen te komen voor asiel. “Wij kunnen ze niet helpen daarmee. Ze moeten naar instanties zoals Dimas of Sociale Zaken”, zegt Daal. “Wat we wel doen, en daar ligt wellicht ook een stuk verwarring, is deze mensen indien nodig helpen met kleding of voedsel. Onze deuren staan open, we luisteren

naar hun verhalen en ervaringen en proberen ze op weg te helpen.” Daal merkt op dat het nog steeds om ongedocumenteerden gaat, maar kan geen cijfers geven. “Ze komen met heftige verhalen en ervaringen die pijn doen aan je hart”. De voorzitter van het Rode Kruis begrijpt echter ook dat Aruba beperkte ruimte heeft. “Waar moeten die mensen blijven? Het willen helpen van mensen is een menselijk gevoel, maar de overheid kan geen open deur-beleid voeren. Dat geldt overigens niet alleen voor Aruba, migratie en honger is een wereldwijd probleem.”

Vervolg op pagina 3: ‘Bruggen bouwen met instanties’

Palestijnen: Meerdere doden bij luchtaanval

GAZA — Drie Palestijnse jongeren zijn gedood door een Israëlische luchtaanval. Dat zegt het Palestijnse ministerie van Volksgezondheid in de Gazastrook, dat spreekt over tieners van twaalf tot veertien jaar oud.

Het Israëlische leger bevestigt dat drie inwoners van het Palestijnse gebied aan de kust onder vuur zijn genomen. Zij zouden een explosief hebben geplaatst bij het grenshek tussen Israël en de Gazastrook. Palestijnen demonstreren al maanden bij die barricade. Het conflict tussen Israël en de militante Palestijnen in de Gazastrook is de afgelopen dagen geëscaleerd. Israël viel in

Foto: AFP

De lichamen van de drie Palestijnse slachtoffers werden voor hun begrafenis gewikkeld in de nationale vlag.

de nacht van vrijdag op zaterdag zo’n tachtig doelen aan in de Gazastrook, nadat militanten tientallen raketten had-

den afgevuurd op doelen in Israël. Die beschieting volgde op de dood van vier Palestijnen tijdens onlusten aan de grens.

Laatste wedstrijd 5-1

Red Sox met Bogaerts winnen World Series

LOS ANGELES / ORANJESTAD — Honkballer Xander Bogaerts kan voor de tweede keer in zijn sportcarrière zeggen dat hij de World Series heeft gewonnen. Zijn team Boston Red Sox won gisteravond de vierde wedstrijd van de ‘Best of Seven’ van de LA Dodgers, dit keer met 5-1. Net als bij de derde wedstrijd, vrijdagavond, kwam slagman Bogaerts gisteravond tegenover werper Kenley Jansen (uit Curaçao) te staan. Het was echter Red Sox werper Chris Sale die Dodger slagman Manny Machado uitgooide, waardoor het team uit Boston de titel greep. Direct na de wedstrijd heeft Bogaerts aan diverse Amerikaanse media interviews gegeven. Fox roemt de jonge leeftijd van de Arubaanse honkballer en verwacht hem nog vele jaren in het veld te zien. Sport-minister Dangui Oduber (MEP) feliciteerde ‘the X-Man’, de bijnaam van Bogaerts, vanmorgen op sociale media. “Een historisch doel is bereikt door een Arubaan die een fantastisch talent laat zien en voor een geweldige tijd zorgde, die gisteren eindigde. We zijn trots op hem.”

Nederlander doodgeschoten in Torremolinos

TORREMOLINOS — Een 33-jarige Nederlander is bezweken aan de verwondingen die hij had opgelopen door een schietpartij in de Spaanse stad Torremolinos. De krant *Diario Sur* meldde vandaag dat de man zwaargewond naar een ziekenhuis was gebracht. Daar is hij na een spoedoperatie overleden.

Volgens *De Telegraaf* is het de Utrechter Hamza Ziani. Hij zou een van de hoofdrolspelers zijn in een felle cocaïneoorlog die al jaren gaande is in Utrecht en omgeving. Volgens *Diario Sur* zat hij in het weekeinde in een restaurant te eten toen een gemaskerde man de horecagelegenheden binnendrong. De schutter zou zeven schoten op de Nederlander hebben afgevuurd. Vier daarvan zouden het slachtoffer in het hoofd hebben geraakt. Het slachtoffer was een bekende van de Spaanse politie. Hij was ongeveer een maand geleden aangehouden in verband met de vondst van explosieven in Marbella. Na het betalen van een borgsom was hij vrijgelaten. Volgens *De Telegraaf* was Ziani met een aantal andere Utrechtse criminelen betrokken bij een conflict met een van de meest gezochte misdadigers van Nederland, Ridouan Taghi.

Sri Lanka arresteert minister na schietpartij

Foto: AFP

President Maithripala Sirisena (l) verklaarde zaterdag dat het kabinet was ontbonden na de benoeming van een nieuwe premier, Mahinda Rajapaksa (3e r).

COLOMBO — De Sri Lankaanse politie heeft vandaag de ontslagen olieminister Arjuna Ranatunga gearresteerd. Dat gebeurde in verband met een schietpartij afgelopen weekeinde die één persoon het leven kostte, aldus de woordvoerder van de politie.

Tijdens een woordenwisseling op zondag, toen Ranatunga probeerde zijn kantoor binnen te gaan, had zijn bewaker volgens de politie een persoon doodgeschoten en twee anderen verwond. President Maithripala Sirisena verklaarde zaterdag

dat het kabinet was ontbonden na de benoeming van een nieuwe premier, Mahinda Rajapaksa, een dag eerder. Sindsdien hebben leden van vakbonden die banden hebben met de nieuwe premier ministers uit het oude kabinet ervan weerhouden

hun ministeries te betreden. Sirisena veroorzaakte vrijdag een politieke crisis toen hij premier Ranil Wickremesinghe ontsloeg. Die legt zich daar niet bij neer en vindt dat hij nog steeds premier is. De president heeft zaterdag ook een zitting van het parlement opgeschort tot 16 november, volgens tegenstanders om te voorkomen dat parlementariërs hun steun zouden uitspreken voor de ontslagen premier.

Taalcongres 'Papiaments als officiële taal'

Een Taalunie voor Papiaments

ORANJESTAD — De vereniging Platform voor het Papiaments, 'Plataforma Union di Papiamento', organiseerde afgelopen vrijdag en zaterdag de taalconferentie 'Papiamento, idioma oficial' in de Nationale Bibliotheek van Aruba. De organisatie had als doel zoveel mogelijk informatie verstrekken over allerlei aspecten van het Papiaments. Tijdens het taalcongres werd onder meer een paneldiscussie gehouden, verschillende workshops en er waren diverse sprekers uit Aruba, Curaçao, Bonaire en Nederland aanwezig om over de ontwikkeling en de toekomst van de taal te praten.

door onze verslaggever
Melissa Stamper

Tijdens het taalcongres werden diverse thema's behandeld zoals de stand van zaken in het onderwijs, de waarde van het meertalig schoolproject, de relatie tussen de ABC-eilanden op het gebied van Papiaments, de wetgeving als officiële taal, de taal onder de samenleving. Zo sprak Audrey Tromp-Wouters van Directie Onderwijs over de ontwikkeling en de toekomst van het Papiaments op Aruba. Vragen die ze hierbij stelde waren onder meer welke rol Papiaments moet innemen tussen alle andere talen als men zich focust op meertaligheid. Maar ook ontwikkelingen zoals de invloed van het Engels werd besproken. "Welke richting willen we opgaan en wie bepaalt die richting?", stelde ze aan het publiek. Daarnaast werd ook de ontwikkeling van een Taalunie Papiaments uitgebreid besproken.

Tweede dag

Op de tweede dag werden lezingen en ook workshops gehouden. Mer-

Foto: Melissa Stamper

lynne Williams en Régine Croes vertelden over de ontwikkeling van het meertalig schoolproject Proyecto Scol multilingual (PSML) op Aruba. Ook Trudy Martinus-Guda van Skol Avansá Integrá (SKAI) en Susan Larmonie van de Curaçaose overheid waren aanwezig en vertelden over de ontwikkeling van het Papiaments en het taalbeleid in de maatschappij en in het onderwijs op Curaçao. Vanuit Bonaire behandelde Sedney Marten de ontwikkeling van het Papiaments en het taalbeleid op Bonaire en Ruben Severina, vertegenwoordiger van Stichting Stimulá Papiamentu Literatura i Informashon riba Kultura di Antianan abou (Splika) sprak over de rol van het Papiaments in Nederland en de inzet voor de erkenning van het Papiaments als taal behorende bij het Koninkrijk. De workshops werden onder meer geleid door Pedro Velasquez, Mientje Croes, Eduard Peterson. Onderwijs-minister Rudy Lampe (RED) opende deze conferentie en werd daarbij bijgestaan door de gezaghebber van Bonaire Edsel Cecilia. Volgens Lampe was het congres in het kader van het jaar van het Papiaments om te herdenken dat 15 jaar

geleden het Papiaments een officiële taal werd.

Overeenkomst ABC-eilanden

Volgens de gezaghebber van Bonaire laat de tweedaagse cursus zien hoe belangrijk het Papiaments is voor de gemeenschap. "Niet alleen de taal is belangrijk, maar ook het beleid erom-

heen", vindt hij. Tijdens de paneldiscussie vertelde Cecilia dat ze op Bonaire een BC-besluit (besluit van het bestuurscollege) willen aannemen om aan een taalbeleid te gaan werken op Bonaire. De regeringen van Aruba en Curaçao hebben onlangs een overeenkomst getekend om gezamenlijk het Papiaments te bevorderen en te behouden. Omdat dit ook van belang is voor Bonaire wil dit eiland binnenkort ook meetekenen zodat het een overeenkomst wordt tussen de ABC-eilanden, zo legt hij uit.

Op landelijk niveau behelst de overeenkomst tussen Curaçao en Aruba een samenwerking op het gebied van taalbeleid, taalinfrastructuur, onderwijs in het Papiaments, onderwijs in en onderzoek naar Papiaments in het hoger onderwijs en de wetenschap. Ook zal er een taalcorpus worden opgesteld, een verzameling van taalelementen, zoals mondelinge uitingen, maar ook uitingen in schrift die als basis voor linguïstisch onderzoek gebruikt kunnen worden.

Foto: Melissa Stamper

SOCIEDAD DI BIJBEL DEN CARIBE HULANDES

Ta busca un persona cu kier tuma e tarea di promove Bijbel y e Sociedad di Bijbel na Aruba.

Exigencia pa e funcion:

- * educacion minimo na nivel di Havo
- * bon dominio di Papiamento, Hulandes, Ingles y Spaño
- * gusta comunica cu individual y cu grupo
- * gusta traha den team
- * experiencia of deseo pa traha den mercadeo y benta
- * capacidad pa duna guia na e boluntarianan
- * flexibilidad pa cu ora di trabou
- * edad entre 25 y 65 aña
- * practicante di fe Cristian y ta para tras di mision di Sociedad di Bijbel

Tarea cu e persona ta encarga cu ne:

- * encarga cu benta di Bijbel y material biblico
- * coordinacion di actividad cu boluntario
- * duna sosten na trabou di recaudacion di fondo
- * duna sosten na trabou di promocion di Bijbel y di Sociedad di Bijbel

E trabou lo ta uno full-time.

Candidato cu interes por manda un E-mail na biblena@biblesocieties.org te dia 10 di november.

Taoist Tai Chi Society Aruba Nieuwe Lesrooster Beginnersklassen ingaaende Oktober 2018				
Lokatie		Dinsdag	Woensdag	Vrijdag
Taoist Tai Chi Center Aruba Stadionweg 13	→	9-11 am 7:00-9:00 pm	7-9 pm	9-11 am
Savana Prome Paso Kleuterschool	→	7-9 pm		

Voor meer informatie bel 583-0177 Taoist Tai Chi Society Aruba

PEST BUSTERS
SOLUTIONS
PET CONTROL SERVICES
561 9900
Ask about our October Spooktacular Savings!

ASSOCIATED REALTORS TE KOOP
Twee verdiepingshuis met 3 slaapkamers en 2 badkamers te Kibaima/ Sta. Cruz met ocean view, eigendomsgrond voor \$299.000.
Contact Mito/593-6318.

Fundacion Arubano di Esnan Visualmente Incapacita
Primavera 233, Aruba Tel.(297)582-5222/ 582-5051, fax (297)582-4306
e-mail: favi@setanet.aw website: <http://www.favi.org>

Met 2 florin meer, kan je de MEGA PLUS winnen
* Afl. **600.000,-**
* Afl. 430.000,- + Afl. 170.000,-
trekking is op dinsdag 30 oktober
Verrijgbaar bij elk verkooppunt van Lotto en Super Food

Fundacion pa Hende Muhe den Dificultad
Bel: 583 5400 – Primavera 1-B
Ma –Vr 8 am – 5 pm
STOP Huiselijk geweld!

AMIGOE
Heeft u interesse om te adverteren?
Bel ons op telefoonnummer **582-4333** of stuur ons een email: avisoaruba@amigoe.com

ISLAND TAKEOVER ARUBA
Aruba Island Takeover 2018
November 1-4, 2018
Harbor Arena
General admission 500 FM + f 75 or 4,250 Miles
VIP admission 2,500 FM + f 200 or 12,500 Miles
Tickets available at Fun Miles office at Sun Plaza Mall.
funmiles.net

De Minister van Volksgezondheid maakt bekend, dat een ingekomen verzoek ter verkrijging van een bierhuis- en een restaurantvergunning A voor het perceel de la Sallestraat 23 ingaande **30 oktober 2018** gedurende 14 dagen bij de Directie Wetgeving & Juridische Zaken, **Schotlandstraat 53**, ter inzage ligt. Bedoelde vergunningen geven recht tot verkoop in het klein van o.a. zwake drank en spijzen voor gebruik ter plaatse. Gedurende genoemde termijn kan een ieder schriftelijk zijn bezwaren tegen verlening van deze vergunningen indienen, bij de Minister van Volksgezondheid, door tussenkomst van de Directeur van de Directie Wetgeving en Juridische Zaken, Schotlandstraat 53.

Stichting Viana Charity Fund
is een stichting die donaties verstrekt aan stichtingen of andere rechtspersoonlijkheid bezittende organisaties die op charitatieve basis werkzaam zijn op sociaal gebied. Stichtingen of andere organisaties die in aanmerking wensen te komen voor een donatie, dienen hun financieel rapport en jaarverslag over het afgelopen jaar (2017) uiterlijk op 7 november 2018 in te dienen bij de secretaris, de heer Herry Koolman, Ierlandstraat 27, Eagle. Aanvragen ingediend na genoemde datum worden niet in behandeling genomen. Na beoordeling van de aanvragen en de jaarstukken wordt door het bestuur besloten welke organisaties in aanmerking komen voor een donatie.

Aruba Heart Foundation
"bo curazon ta den bo man"
Stadionweg #11 582-HART

University of Aruba
Lecture
Insights from/for islands
From Antigua to Vanuatu: COE & TNO share preliminary insights from the 7 missions to other islands
Did you know Aruba has been helping other small islands like Antigua, Dominican Republic, Jamaica, Seychelles, Tonga, Tuvalu, and Vanuatu?
On behalf of the Aruba Centre of Excellence for the Sustainable Development of Small Island Developing States (COE), the independent research organization TNO Caribbean was asked to provide technical assistance to other small island states. Focus areas were Renewable Energy, Sustainable Tourism and Waste Management. The intent was not only to help them, but also to gather insights that would benefit other islands, including Aruba.
It will be an informal conversation with Jennifer Polman, Alba DeAgustin and Juan Avellaner of TNO, facilitated by Arno Boersma of the COE.
Thursday, November 1
Time: 7pm-8.30 pm
Room A, University of Aruba
J.E. Irausquinplein 4
Entrance is free
For more information visit : www.ua.aw

‘Bruggen bouwen met instanties’

Vervolg van pagina 1

Santana di cacho

Twee weken geleden liep de binnenkomst van een illegale boot uit Venezuela bij Santana di Cachó voor twee personen fataal af. Op sociale media waren vragende opmerkingen te zien waar het Rode Kruis was om deze mensen te helpen met water en brood. Daal reageert op deze vraag van Amigoe: “Het is voor het Rode Kruis moeilijk om daar te zijn, omdat we niet weten dat er mensen aankomen. Als we door de autoriteiten worden gebeld om te helpen, zullen we zeker kijken of we dat kunnen doen. Maar dat is nog nooit gebeurd.” Daal pleit in dat opzicht voor een integraal plan. “Ik heb begrip voor de gedachten om deze personen te helpen, maar het is niet zo dat het Rode Kruis zelf op pad gaat om deze hulp te bieden. We zouden dan eerst

een team moeten oprichten dat dit kan doen. Maar die plannen zijn er nog niet.” Wat Daal wel doet, in bredere zin, is de spreekwoordelijke bruggen bouwen. “We zijn in gesprek met diverse instanties, om over samenwerking te praten.”

Tentenkamp

Amigoe sprak met Daal ook over het opzetten van een tentenkamp, als er een massastroom aan vluchtelingen komt. “Het Rode Kruis heeft wel getrainde vrijwilligers die zulke kampen kunnen opzetten, maar de beslissing om daadwerkelijk een kamp op te zetten, is niet aan ons”, legt hij uit. “Ook hiervoor geldt dat we op instructies wachten, om daarna te kunnen beoordelen hoe we onze mensen kunnen inzetten. Dat geldt ook voor calamiteiten, zoals een orkaan. Wij kunnen pas in actie komen of een vergadering bijwonen

als we van de overheid een verzoek daarvoor krijgen, via Bureau Rampenbestrijding.”

Gevoelig thema

Waarom heeft het Rode Kruis niet eerder van zich laten horen? Daal maakt duidelijk dat de hulporganisatie zich aan haar eigen zeven grondbeginselen houdt (menschlievendheid, onpartijdigheid, neutraliteit, onafhankelijkheid, vrijwilligheid, eenheid en algemeenheid) en in principe niet zal reageren. “Tenzij we merken dat de beeldvorming niet klopt, zoals nu.” Het Rode Kruis staat open voor een officieel gesprek met de regering, maar dat heeft op Aruba nog niet plaatsgevonden. “De premier heeft wel gesproken met onze internationale organisatie, nu wachten we tot de agenda’s het op Aruba ook toelaten. Het vergt geduld.”

Raiz:

‘MOU St. Regis niet volgens comptabiliteitswet’

ORANJESTAD — De Memorandum of Understanding (MOU) die de Arubaanse regering heeft ondertekend met Marriott, Caledonia Properties en Desarrolladores Hotelco voor de bouw van een St. Regis Hotel in Palm Beach voldoet niet aan de comptabiliteitswet. Dit zegt Raiz-leider Ursell Arends.

Op de Facebook-pagina van de buitenparlementaire partij is een video te zien waarin partijleider Arends met de MOU in zijn hand aangeeft dat er artikelen in de MOU staan die niet stroken met de comptabiliteitswet en dat om deze reden het project gestopt kan worden. In het document dat feitelijk een MOU is voor de aanpassing van de erfpacht van het terrein aan Caledonia Properties en te downloaden is op de website van Raiz, staat onder meer dat erfpachthouder Caledonia niet aan de voorwaarden heeft voldaan van de huidige erfpacht. “De stelling dat de regering bank zou zijn voor een grote schadeclaim gaat dus niet op”, aldus Arends.

Verder wijst hij op artikelen in de MOU die wijzen op een juridisch conflict tussen het Land, Caledonia en diens eigenaar, hotelke-

ten Marriott, over het niet nakomen van de erfpachtvoorwaarden. De afspraak is nu dat de juridische processen worden stilgelegd tot alle partijen eruit zijn over de aanpassing van de erfpacht. Ook is afgesproken dat de partijen niet aansprakelijk worden gesteld mocht er geen definitieve overeenkomst komen over de aanpassing van de erfpachtovereenkomst. Tenslotte is afgesproken dat Caledonia Properties een donatie moet doen die gelijk staat aan 7,5 promille van de totale investering van het project - welke tot nu toe wordt geschat op 170 miljoen dollar - aan een goed doel dat samen met de Arubaanse regering wordt gekozen. Alle drie de artikelen zouden volgens Arends niet stroken met de comptabiliteitswet. Door dan ook nog eens de regering en niet de Staten te laten meebeslissen over een

donatie, ondermijnt hij het budgetrecht van het parlement, aldus Arends.

‘Wel conform’

Toerisme-minister Dangui Oduber (MEP) en Infrastructuur-minister Otmar Oduber (POR) ondertekenden de MOU namens de Arubaanse regering. De minister van Toerisme zegt tegen de *Amigoe* dat niet de comptabiliteitswet maar de Landsverordening Uitgifte Eigendommen van toepassing is op het document. Zijn collega op Infrastructuur zegt dat de MOU ook conform die wet is en dat er bovendien geen sprake is van een conflict tussen het Land en de erfpachthouder. “Dat Raiz een eigen politieke agenda heeft is aan hen. Ik ben hier om het algemeen belang van Aruba te behartigen en niet van Raiz”, aldus de Infrastructuur-minister.

Raiz is bezig met het inzamelen van 10.000 handtekeningen zodat het Arubaanse parlement een wetsvoorstel voor een moratorium op hotels, timeshares en condominiums behandelt.

Achtste verkeersslachtoffer 2018

Dodelijk ongeluk in Bubali

ORANJESTAD — In de nacht van zondag op maandag is een dodelijk verkeersslachtoffer gevallen, een 36-jarige man. Op de weg van Bubali zou even na middernacht een ongeluk hebben plaatsgevonden. De politie kwam ter plaatse en

trof een zilverkleurige auto aan die tegen een kwihi-boom was gebotst. Ook de ambulance kwam ter plaatse maar hulpverleners konden niets meer doen voor de chauffeur. Om 01.15 uur constateerde dokter Texier de dood vast van Gilbert

Eloy Wernet uit Pabilon, geboren op 1 juni 1982 in Aruba. Het is nog onduidelijk wat de oorzaak was, de politie heeft het ongeval in onderzoek. Slachtofferhulp kwam ook ter plekke om assistentie te verlenen.

Kamer ontevreden met antwoorden over Venezuela

DEN HAAG — De Tweede Kamer is niet tevreden met de antwoorden van minister Stef Blok van Buitenlandse Zaken over Venezuela. D66 en CDA vragen nogmaals naar het akkoord dat de VVD-minister in april sloot over de opheffing van de blokkade van zee- en luchtvervoer met Aruba en Curaçao.

Het onderwerp kwam ook op 11 oktober aan de orde tijdens een overleg van Blok met de Tweede Kamercommissie van Buitenlandse Zaken. De minister wist tijdens de onderhandelingen dat er waarschijnlijk EU-sancties zouden worden opgelegd aan een aantal hoge Venezolaanse functionarissen, maar wist niet of die sancties specifiek golden voor vice-president Tareck El Aissami. Pas na het akkoord werd duidelijk dat de EU-sancties ook golden

voor El Aissami.

De Tweede Kamerleden Sjoerd Sjoerdsma (D66) en Martijn van Helvert (CDA) nemen geen genoegen met dat antwoord en willen toch meer informatie over de afwegingen van Blok. “Is er bij de EU nagevraagd op wie de toekomstige sancties betrekking zouden hebben alvorens het akkoord te tekenen met El Aissami? Welke documenten hebben ten grondslag gelegen aan de beslissing om tot een akkoord te komen met

El Aissami,” aldus Sjoerdsma en Helvert. In aanvulling hierop vragen ze of het akkoord in strijd is met internationale mensenrechtenverdragen. Tot slot vragen ze ook nogmaals naar de positie van Venezolaanse vluchtelingen. Blok liet al eerder weten dat het terugsturen van migranten geen onderdeel was van het akkoord met Venezuela. Sjoerdsma en Van Helvert willen weten of er dan misschien tijdens de onderhandelingen over is gesproken, een vraag die eerder ook door Ronald van Raak van de SP is gesteld. Ook willen ze weten of de benoeming van Carlos Mata Figueroa als consul op Aruba een eis was van Venezuela.

Samenleving krijgt zeggenschap ROP

Het team van Bureau RHO.

ORANJESTAD — Inwoners van Aruba krijgen binnenkort de mogelijkheid om hun mening in te brengen in de plannen voor de ontwikkeling van het nieuwe Ruimtelijke Ontwikkelingsplan (ROP). Dat gaat gebeuren door middel van een enquête, zo maakte de minister van Infrastructuur, Otmar Oduber (POR) vorige week bekend.

Bureau RHO Adviseurs, dat in opdracht van Land Aruba werkt aan de totstandkoming van het nieuwe ROP bezocht Aruba vorige week voor een derde gespreksronde. Tijdens de bezoeken worden verschillende belanghebbenden gehoord en geïnformeerd over mogelijke verbeterpunten. Volgens de minister wordt er rekening gehouden met de duurzame ontwikkelingsdoe-

len van Aruba, de Sustainable Development Goals (SDG's) en vormen deze een integraal onderdeel van het nieuwe ROP. Het huidige ROP stamt uit 2010 en is 10 jaar geldig en loopt af eind 2019. “We hebben ervoor gekozen om dit proces naar voren te halen zodat het aansluit bij het beleid van deze regering, om balans te brengen tussen economische ontwikkeling en het milieu”, verklaarde

de minister tegen *Amigoe* in augustus. De intentie is om voor 1 januari te komen met een revisie van het ROP.

In het ROP worden onder andere de zonering geregeld, welke gebieden worden bestemd voor woningbouw en welke voor bijvoorbeeld commercieel gebruik. Doordat er grote infrastructurele projecten gaande zijn, zoals de aanleg van de Watty Vos Boulevard, moeten de functies van de gebieden eromheen aangewezen worden. Nadat het ROP is gereviseerd wordt de volgende stap genomen. De ROP-V, de voorschriften, moeten in het derde kwartaal van 2019 klaar zijn.

Minister Oduber

‘Tekort specialisten HOH moet binnen een jaar worden opgelost’

ORANJESTAD — Het Horacio Oduber Hospitaal (HOH) en algemeen ziektekostenverzekeraar AZV moeten binnen een jaar alle openstaande vacatures voor specialisten in het ziekenhuis opvullen. Dat is een van de afspraken die vorige week zijn gemaakt tijdens een spoedbijeenkomst met Volksgezondheid-minister Dangui Oduber (MEP).

De vacatures staan open in verschillende vakgroepen binnen het ziekenhuis. Tegen de *Amigoe* verklaart minister Oduber dat hij nogmaals heeft onderstreept aan zowel HOH als AZV dat de lokale registratie Arubig er komt. Dit zal ervoor moeten zorgen dat in de regio opgeleide Arubaanse artsen en specialisten meteen aan de slag kunnen. Nu is het nog zo dat om op Aruba te kunnen werken een Nederlandse BIG-registratie vereist is. “Ik ga hierover niet meer in discussie. Het kan niet zo zijn dat er verzet is vanuit de lokale specialisten en huisartsen terwijl AZV patiënten stuurt naar Colombia, waar niemand een BIG-registratie heeft. Dat is naar mijn mening een beetje hypocriet. Bovendien heb ik dit jaar al 47 ministerieel beschikkingen getekend voor specialisten uit Venezuela, Colombia, Costa Rica, Cuba, Suriname en andere

Het Horacio Oduber Hospitaal. Foto uit archief.

landen die ook niet met de BIG-registratie werken. Dat waren trouwens allemaal verlengingen voor MB's die mijn voorganger, die overigens wel BIG-geregistreerd is, heeft ondertekend. Al deze specialisten werken naar horen en werken zij aan zij met hun BIG-geregisteerde collega's. Er is een tekort aan specialisten en Arubig gaat hierbij helpen. HOH en AZV zijn het daarmee eens en dat onderstreept de juistheid van mijn besluit.”

Jonkhoff

Vorige week berichtte Amigoe in een interview met oncoloog/hematoloog Roel Jonkhoff dat het werven van specialisten voor het HOH stroef verloopt. De afdeling oncologie probeert zelf al enige tijd in Nederland, België en Spanje een tijdelijke kracht te werven. Volgens Jonkhoff duurt het bovendien zo'n anderhalf jaar voordat een specialist geworven, naar het eiland gebracht en volledig in-

gewerkt is. Jonkhoff zelf diende zijn ontslag in, onder meer omdat het ziekenhuis naar zijn zeggen weigerde om een vaste tweede oncoloog te werven. Tijdens de spoedbijeenkomst waar alle leidinggevenden in de zorg bij elkaar kwamen, is ook afgesproken dat het HOH weer met Jonkhoff om de tafel zit om tot een akkoord te komen over alsnog aanbliven of een passende overdracht naar zijn opvolger.

IN HET KORT

Op sleeptouw

Kustwacht Steunpunt Aruba kreeg gisterochtend een melding via het Rescue & Coordination Center (RCC). Een vaartuig zou motorpech hebben in de San Nicolas Baai, ter hoogte van Reef Berth 2. De kustwachtpatrouille voer half elf uit met de Super-Rhib (super rigid hull inflatable boat) en trof de ‘Mourik’, die motorpech bleek te hebben. Het vaartuig is richting Commandeursbaai gesleept en tegen 11:15 uur afgemeerd bij ‘Pier di Garcia’.

In de luiers

Bij winkelcentrum Paseo Herencia heeft de politie twee gewapende mannen aangehouden tijdens een Halloween evenement. Naar verluidt zouden verontruste ouders de politie gebeld hebben. De politie zocht de mannen in de menigte en trof deze aan naast een restaurant, ze werden meegenomen naar de parkeergarage. De mannen die verkleed waren in een blauwe bodysuit met een luier en een masker op, hadden een revolver en een wapenstok bij zich. De revolver bleek een luchtdrukpistool te zijn. De wapens werden in beslag genomen en de mannen weggestuurd.

Versleuteld

De strandpolitie werd zondagmiddag naar het Ritz Carlton hotel gestuurd. Een heel beschonken man probeerde om in een auto te komen. De man, die een toerist bleek te zijn, probeerde de auto open te maken, die niet van hem bleek te zijn. Het nummer op de sleutel kwam niet overeen met het voertuig en de politie nam de sleutel in beslag. De man werd hysterisch toen de politie de sleutel niet terug wilde geven. Hij moest met de patrouille mee om de auto te zoeken maar werd agressief in de wagen en aangehouden. Hij werd overgebracht naar de politiewacht in Shaba om te ontnuchteren zodat daarna naar zijn auto gezocht kon worden en hij terug kon keren naar zijn hotel Blue Village.

Bewustwording voor borstkanker

Deelname groot bij Pink Walk

Foto: Marie de Rosario

Foto: Marie de Rosario

ORANJESTAD — De Mary Joan Foundation (MJF) organiseerde gisteren voor de elfde keer de Pink Walk. Met de wandeltocht wilde MJF vrouwen met kanker een hart onder de riem steken en meer bewustwording creëren voor borstkanker. De tocht begon om half zes 's avonds en vertrok vanaf Plaza Betico Croes via de Vondellaan, De La Sallestraat, Prof. Lorentzstraat, Emmastraat, Caya Betico Croes, de rotonde bij Aruba Vision Centre en via de Vondellaan weer terug naar Plaza Betico Croes. Elke deelnemer had de mogelijkheid om zijn of haar eigen T-shirt te ontwerpen met een boodschap. Volgens de stichting was de deelname wederom groot, min of meer 900 deelnemers deden mee aan de wandeltocht. "We zijn erg tevreden met de opkomst. Daarnaast werden er ook diverse activiteiten gehouden in de maand oktober om aandacht voor bewustwording over de ziekte te brengen. Elke zaterdag in oktober hebben vrijwilligers van MJF op diverse plekken gestaan, om geld in te zamelen", zegt voorzitter van de stichting, Arabella Colina. Daarmee kan de stichting zich niet alleen meer inzetten op het gebied van bewustwording, maar kan ze ook meer vrouwen steunen wanneer zij gediagnosticeerd zijn met borstkanker.

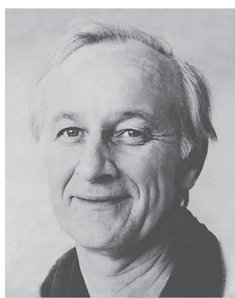
Atletiek voor kinderen

IPA organiseert Kids' Athletics

ORANJESTAD — De studenten van Instituto Pedagogico Arubano (IPA) organiseerden vorige week een sportactiviteit op grote schaal voor schoolkinderen in Centro Deportivo Betico Croes in St. Cruz. Kids' Athletics is een internationaal project dat als doel heeft om atletiek te bevorderen onder kinderen die naar de kleuter- en basisschool gaan. Derdejaarsstudenten van de IPA hebben dit evenement georganiseerd aansluitend op het vak 'Movcion y Salud' (Beweging en Gezondheid). Het is een evaluatie-onderdeel van de module 'Bewegingsonderwijs als middel'. Het doel is dat studenten bekwaam worden in het organiseren van activiteiten die op grote schaal uitgevoerd worden. Elke student moest een opdracht uitvoeren tijdens het project. De scholen die hebben deelgenomen zijn Anglo Kleuterschool, Arco Iris Kleuterschool en Scol Preparatorio Washington. De kinderen waren enthousiast en hebben atletiek op een educatieve en creatieve manier ervaren, laat IPA in een persbericht weten.

Nos ta anuncia fayecimento di:

Frank Leonardus Hoogland
*14-01-1929 - †23-10-2018

Na number di su:

Casa:
sra. Astrid Hoogland-Salazar

Yiunan:

sr. Frank L. Jr. y sra. Denise Hoogland
Sr. Ronald F. y sra. Lynette Hoogland
Sra. Yael S. Hoogland

Nieto(a)nan:

Elena Hoogland
Nicholas Hoogland
Isabella Hoogland
Paxton Hoogland
Cheyton Hoogland

Simadanza

Oportunidad pa condolencia: Aurora Funeral Home, diamars 30 di october 2018 di 7'or pa 9'or di anochi

Acto di despedida ta tuma lugar diaranson 31 di october 2018 di 9'or pa 11'or di mainta na Aurora Funeral Home.

Aruba Heart Foundation
"bo curazon ta den bo man"
Stadonweg #11 582-HART

AMIGOE

Meer dan alléén een krant!

Sluit een abonnement bij Amigoe en maak kans om fantastische prijzen te winnen!

Nieuwe abonnees maken kans op o.a. een weekend-stay bij The Mill Resort tot een jaar gratis abonnement van Amigoe!

Ben je al abonnee?

Breng een nieuwe abonnee mee en maak kans op een gratis dagje Wellness!

Ook overal de Amigoe lezen?
Kijk dan snel op www.amigoe.com

The Mill

Resort

Wellness

Spa

Swimming Pool

Bar

Restaurant

Event Space

Conference Room

Meeting Room

Business Center

Gift Shop

Car Rental

Limousine

Helicopter

Yacht

Boat

Jet Ski

Water Ski

Parasailing

Snorkeling

Scuba Diving

Fishing

Golfing

Tennis

Table Tennis

Badminton

Volleyball

Handball

Baseball

Soccer

Rugby

Hockey

Ice Hockey

Figure Skating

Speed Skating

Short Track

Winter Biathlon

Summer Biathlon

Paralympic

Deaflympic

Special Olympics

World Cup

World Championship

Olympic

Paralympic

Deaflympic

Special Olympics

World Cup

World Championship

Olympic

Paralympic

Deaflympic

Special Olympics

World Cup

World Championship

Olympic

Paralympic

Deaflympic

Special Olympics

World Cup

World Championship

Olympic

Paralympic

Deaflympic

Special Olympics

World Cup

World Championship

Olympic

Paralympic

Deaflympic

Special Olympics

World Cup

World Championship

Olympic

Paralympic

Deaflympic

Special Olympics

World Cup

World Championship

Olympic

Paralympic

Deaflympic

Special Olympics

World Cup

World Championship

Olympic

Paralympic

Deaflympic

Special Olympics

World Cup

World Championship

Olympic

Paralympic

Deaflympic

Special Olympics

World Cup

World Championship

Olympic

Paralympic

Deaflympic

Special Olympics

World Cup

World Championship

Olympic

Paralympic

Deaflympic

Special Olympics

World Cup

World Championship

Olympic

Paralympic

Deaflympic

Special Olympics

World Cup

World Championship

Olympic

Paralympic

Deaflympic

Special Olympics

World Cup

World Championship

Olympic

Paralympic

Deaflympic

Special Olympics

World Cup

World Championship

Olympic

Paralympic

Deaflympic

Special Olympics

World Cup

World Championship

Olympic

Paralympic

Deaflympic

Special Olympics

World Cup

World Championship

Olympic

Paralympic

Deaflympic

Special Olympics

World Cup

World Championship

Olympic

Paralympic

Deaflympic

Special Olympics

World Cup

World Championship

Olympic

Paralympic

Deaflympic

Special Olympics

World Cup

World Championship

Olympic

Paralympic

Deaflympic

Special Olympics

World Cup

World Championship

Olympic

Paralympic

Deaflympic

Special Olympics

World Cup

World Championship

Olympic

Paralympic

Deaflympic

Special Olympics

World Cup

World Championship

Olympic

Paralympic

Deaflympic

Special Olympics

World Cup

World Championship

Olympic

Paralympic

Deaflympic

Special Olympics

World Cup

World Championship

Olympic

Paralympic

Deaflympic

Special Olympics

World Cup

World Championship

Olympic

Paralympic

Deaflympic

Special Olympics

World Cup

World Championship

Olympic

Paralympic

Deaflympic

Special Olympics

World Cup

World Championship

Olympic

Paralympic

Deaflympic

Special Olympics

World Cup

World Championship

Olympic

Paralympic

Deaflympic

Special Olympics

World Cup

World Championship

Olympic

Paralympic

Deaflympic

Special Olympics

World Cup

World Championship

Olympic

Paralympic

Deaflympic

Special Olympics

World Cup

World Championship

Olympic

Paralympic

Deaflympic

Special Olympics

World Cup

World Championship

Olympic

Paralympic

Deaflympic

Special Olympics

World Cup

World Championship

Olympic

Paralympic

Deaflympic

Special Olympics

World Cup

World Championship

Olympic

Paralympic

Deaflympic

Special Olympics

World Cup

World Championship

Olympic

Paralympic

Deaflympic

Special Olympics

World Cup

World Championship

Olympic

Paralympic

Deaflympic

Special Olympics

World Cup

World Championship

Olympic

Paralympic

Deaflympic

Special Olympics

World Cup

World Championship

Olympic

Paraly

Tijdens Week van de Rechtspraak

Pers volgt workshop bij persrechter

ORANJESTAD — Vijf journalisten maakten afgelopen woensdag gebruik van de uitnodiging van het Gerecht in Eerste Aanleg (GEA) om tijdens de Week van de Rechtspraak een workshop van de persrechter te volgen. Juridische termen, uitleg over de verschillende rechtsgebieden en de organisatie van het Gemeenschappelijk Hof kwamen aan bod tijdens een informatieve woensdagmiddag in de rechtbank.

door onze verslaggever
Mirte de Rozario

Rechter Debby Angela is tevens persrechter en fungeert als contactpersoon voor media die vragen hebben over bepaalde zaken. Zij gaf samen met griffier Andreina Wever een workshop, waaraan vijf journalisten meededen van onder meer *AweMainta*, *Caribisch Netwerk*, *Solo di Pueblo*, *TeleAruba* en de *Amigoe*.

Grappige weetjes

Op een enthousiaste manier nam Angela de persvertegenwoordigers mee in de juridische wereld. “Kennen jullie de betekenis van het beeld van Vrouwe Justitia?” Ze vulde de kennis van de journalisten aan

door uit te leggen dat het beeld altijd een weegschaal heeft (om balans te vinden in de aange dragen argumenten) en dat bij de blinddoek over de ogen van het standbeeld eigenlijk één oog onder de doek door kan kijken. “We zijn als rechter onpartijdig, het maakt niet uit wie er voor je staat. Maar we nemen de persoonlijke omstandigheden van een verdachte altijd mee in de afwegingen en dan moet je als rechter de verdachte toch kunnen zien.” Angela legde ook uit waarom een rechter een toga draagt. “Het maakt voor een rechtszaak niet uit wie de persoon achter de rechter is. De rechter is in functie, zijn of haar persoonlijke mening doet niet ter zake. Een toga laat zien dat

er geen onderscheid wordt gemaakt.”

Rechtsgebieden

Civiele zaken, bestuursrecht, strafrecht zijn de drie rechtsgebieden die tijdens de workshop gedetailleerd werden besproken. Angela vertelde ook over jeugdstrafrecht, over de procedure vanaf het moment dat een verdachte wordt aangehouden door de politie tot aan het verschijnen voor de rechter en over de strafmaat. Rechters kunnen op basis van de wet een straf opleggen. “Als in de maatschappij een discussie ontstaat over het opleggen van hogere straffen of het invoeren van minimumstraffen, dan zal de wetgevende of uitvoerende macht eerst de wet moeten aanpassen, voordat de rechtsprekende macht de wet kan toepassen.” Angela doelde hiermee op de Trias Politica, een term uit de staatsinrichting die voor een scheiding der machten staat. Het parlement van Aruba is de wetgevende macht, de regering is de uitvoerende macht en het

Gemeenschappelijk Hof is de rechterlijke macht.

Belastingzaken

Het Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba vervult een bijzondere functie op het gebied van belastingzaken. De persrechter vertelde dat Aruba de *back office* is voor alle belastingzaken van alle rechtbanken in het Caribisch gebied. “We hebben één belastingrechter op Aruba, die samen met belastingspecialisten uit Nederland al deze rechtszaken in het Caribisch gebied afhandelt.”

De Week van de Rechtspraak begon op maandag 22 oktober met een bezoek van de persrechter aan enkele middelbare scholen. Een delegatie van het Jeugdparlement ging op bezoek bij de Arubaanse rechtbank en de pers volgde woensdagmiddag de workshop. De week werd afgesloten met een aantal video's op de Facebookpagina van GEA, waarin rechters vragen van het publiek beantwoorde.

Foto: GEA

Persrechter Debby Angela (rechts staand) legt juridische termen uit aan de verslaggever van Amigoe (links zittend aan tafel), Sharina Henriquez van Caribisch Netwerk, Cornel Djaoen van TeleAruba en Maritza Maduro van AweMainta. Achter de persrechter, net niet zichtbaar in beeld, zit Juan Werleman van Solo di Pueblo.

We willen de veiligste plek op internet voor vrouwen zijn’

Find Sisterhood wint start-up pitch competitie Atech

ORANJESTAD — De app ‘Find Sisterhood’ uit de Verenigde Staten, waar vrouwen hun verhaal anoniem kunnen delen en steun vinden bij elkaar, is door een internationale jury als winnaar aangewezen van de start-up pitchwedstrijd van technologieconferentie Atech afgelopen donderdag. ‘Find Sisterhood’ liet hiermee de twee andere finalisten, Local Aventura, het boekingsplatform voor unieke tours door Latijns Amerika en Sea Going Green, het Nederlandse consultancybureau dat werkt aan een Google Maps-achtige app voor marine kustmilieu, achter zich en mocht de cheque voor 10.000 dollar in ontvangst nemen.

door onze verslaggever
Nadine Salas

Ana Pompa Alarcón Rawls vertelt aan de *Amigoe* dat het ‘Find Sisterhood’ oorspronkelijk bestond uit een groep van 400 vrouwen die zo’n vier jaar terug regelmatig in New York bij elkaar kwamen om te praten. “We probeerden om de perfectie van sociale media, die maakt dat vrouwen met elkaar gaan concurreren, te doorbreken.” Waarom doen vrouwen op sociale media alsof alles in hun leven perfect is, vroeg ze zich af. “Dus we kwamen bij elkaar om echte conversaties te hebben. Ik heb een jaar lang gebruikers geïnterviewd. Als we niet open kunnen zijn op sociale media platforms, dan hebben we ook moeite met open zijn in het echt. Waarom delen vrouwen niet echt wat er aan de hand is? Waarom houden we de schijn op dat onze relaties en leven geweldig zijn? We houden van onze baan, we hebben altijd geld, niemand deelt waar ze moeite mee hebben. De belangrijkste conclusie uit mijn onderzoek was dat vrouwen bang zijn om beoordeeld te worden en ze willen niet dat andere mensen weten wat de problemen zijn waar ze mee kampen. Ik vroeg ze ‘als het helemaal anoniem zou zijn en niemand weet dat jij het bent, zou je het dan wel durven te delen en om hulp vragen’. Het antwoord was: jazeker, als niemand weet wie ik ben zou ik het geweldig vinden om te praten over de dingen die er in mijn leven gebeuren.”

Bedrijf

De app was eerst een hobby maar begon organisch te groeien door mond tot mond reclame. Een vrouw die de app gebruikte deelde haar verhaal dat ze seksueel misbruikt was, daarna deelde ze dit ook in de groep in New York en vertelde

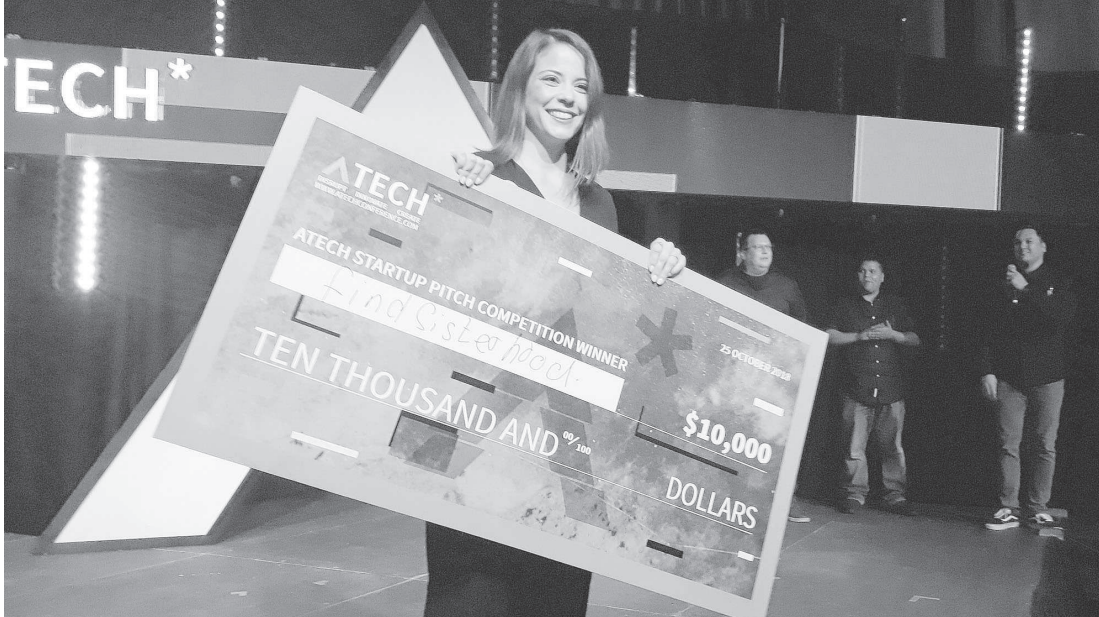

Foto: Nadine Salas

De winnaar van de start-up pitch competitie, Find Sisterhood.

dat ze eindelijk de moed had om aangifte te doen, zestien jaar later. Ze nam ook per e-mail contact op met Rawls en deze besloot diezelfde avond nog om er een bedrijf van te maken. De app werd herontworpen en er kwam ook een Android versie naast de iPhone app ‘Android telefoons zijn goedkoper en voor meer mensen bereikbaar’. Het plaatsen van verhalen werkt als Facebook, als je iets deelt is het onmiddellijk online, legt ze uit. Als het tegen de spelregels is, dan kan iedereen dit rapporteren, het gaat offline en wordt bekeken door een moderator, en eventueel weer online gezet als het aan de spelregels voldoet. Het systeem gebruikt kunstmatige intelligentie-software van derde partijen, de content wordt elke nacht automatisch geupload en geanalyseerd. Zo weet de onderneming welke content er is, wat het sentiment is en hoe veilig is die gemeenschap. “Door middel van *machine learning* kunnen we ook zien hoe het ervoor staat met het vertrouwen in een bepaalde gemeenschap” zo legt ze uit. Ze presenteert ook cijfers tijdens de pitch. De gebruikers groeien met 67 procent per week en deze gebruiken de app 21 minuten per keer. “Daar ben ik het meest trots op, dat geeft aan dat ze niet alleen plaatsen maar ook de tijd nemen om te lezen en te reageren op andere verhalen.” Het bedrijf neemt inmiddels bijna iedere week nieuwe mensen aan.

Ervaringen

De meest gedeelde ervaringen zijn ‘survivor stories’ dus vrouwen die slachtoffer zijn van seksueel geweld, in geweldadige relaties zitten en vooral dingen waar vrouwen zich voor schamen en niet willen dat andere mensen dit weten, zo legt de ondernemer uit. Met de app delen ze de verhalen en vinden ook hopelijk de moed om een uitweg te vinden. “Ook ongedocumenteerden die mis-

bruikt worden en bang zijn hiermee naar buiten te komen en uitgezet te worden blijken de app te gebruiken dus we moesten een manier vinden om te garanderen dat de anonimiteit gewaarborgd blijft. En ontraceerbaar.”

Lokaal

De app is volledig anoniem, dit wordt beschermd door middel van eenzijdige cryptografie waardoor zelfs de onderneming niet weet wie er berichten plaatst. Maar de op-

richter wil vrouwen ook in het echt bij elkaar brengen. “We willen vrouwen online en anoniem bij elkaar brengen zodat ze elkaar kunnen steunen, maar dan ook de kans bieden om andere vrouwen offline te leren kennen zodat ze vriendschappen kunnen ontwikkelen. En dan weten ze dat die vrouwen ook in het netwerk zitten, die elkaar steunen, het zijn vrouwen die gewend zijn om elkaar te steunen. De evenementen worden in verschillende plaatsen in Amerika

Foto: Find Sisterhood

Tijdens de presentatie werd ook deze foto getoond van een bijeenkomst in september van Find Sisterhood in een winkel.

georganiseerd en binnenkort ook eentje in Kaapstad”, zegt de ondernemer. De bijeenkomsten worden gesponsord door bedrijven, die dit graag aan hun merk willen verbinden. Zo zijn er evenementen geweest in winkels van Reebok, Revlon en drogist CVS in 7 verschillende Amerikaanse steden. Uiteindelijk komt er ook in-app sponsoring van de bedrijven. Op hoe de stap van online naar offline gemaakt wordt, legt de ondernemer uit: ze weten

niet van elkaar wat ze online hebben geplaatst alleen ‘heer jij bent een sister van ‘Find Sisterhood’, hoe gaat het met je?’. “Ze weten niet dat het een vrouw is die geplaatst heeft dat ze verkracht is, of dat ze getrouwd is met een man die haar slaat. Het enige dat ze weten is dat dit een vrouw is met dezelfde instelling als zij: elkaar willen helpen. We komen bij elkaar om vrouw zijn te vieren. Je hoeft niet te delen wat je hebt geplaatst.” Amigoe vraagt waar ze wil

zijn met de app over drie jaar. “Ideaal gezien zou elke vrouw in de wereld moeten weten dat we bestaan en dat ze de mogelijkheid heeft om haar verhaal te delen. Een van de belangrijkste dingen voor mij is om een licht te laten schijnen op verhalen waar we normaal niet over praten. Ik hoop dat over drie jaar vrouwen weten dat we bestaan en de veiligste plek op internet zijn voor vrouwen om hun verhalen te delen met elkaar en verbinding te vinden.”

2018 JEEP COMPASS RECALCULATING

WHATEVER YOUR DESTINATION, THERE ARE A MILLION, BEAUTIFUL, EVER-CHANGING WAYS TO GET YOU THERE.

Jeep

PRICE STARTING FROM:
AWG 78.000 (EXCL. TAXES)

Sabana Blanco 35
(+297) 583-9800
info@ultimatearucar.com

www.jeep-caribbean.com

 JeepAruba

The Ultimate Automobiles App

 Google play

 Available on the App Store

Advertorial

Oriëntatiedagen EPB-studenten gericht op toerisme

ORANJESTAD — Studenten van Education Profesional Basico (EPB) hadden twee oriëntatiedagen op 24 en 25 oktober in het Amsterdam Manor Beach Resort.

De studenten van EPB Oranjestad en EPB San Nicolas kregen tijdens de twee oriëntatiedagen een rondleiding bij de verschillende afdelingen van het hotel. Gedurende de twee dagen waren er 32 studenten samen met hun mentoren aanwezig, de rondleiding door het hotel werd gegeven in het Papiaments. Onderwerpen die behandeld werden waren onder andere de structuur van elke afdeling, kledingvoorschriften, klantgerichtheid, discipline op de werkvloer, mogelijkheden om door te groeien en genieten van het werk. Het voornaamste doel was dat de studenten de toeristische

sector leren waarderen. Een ander doel was het waarderen van de verschillende soorten functies die in een hotel worden uitgeoefend, omdat ze bijdragen aan het functioneren van een hotel. Op die manier kan de interesse van de studenten, om deel uit te maken van het groeiende toerisme op Aruba, gestimuleerd worden, meldt het hotel in een persbericht. Bovendien kunnen de studenten later een betere beslissing nemen als ze een studierichting moeten kiezen.

Amsterdam Manor Beach Resort
Amsterdam Manor Beach Resort bevindt zich bij Eagle Beach en draagt jaarlijks bij aan de educatieve sector. Wat betreft educatie vindt het hotel dat niet alleen in economische middelen moet worden geïnvesteerd, maar ook in sociale middelen (menselijk kapitaal).

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	Kibrahacha	583-4908
Brandweer	911	Maria	585-8145
Politie O'stad	102	Noord	586-4606
Politie San Nicolaas	104	Oduber	582-1780
Politie St.Cruz	105	Paradera	588-6638
Politie Noord	107	San Lucas	584-5119
Tipline Politie	11141	San Nicolaas	584-8186
Ziekenhuis	527-4000	Santa Anna	586-8181
Dierenarts	585-0400	Santa Cruz	585-8028
Elmar centraal	523-7100	Seroe Preto	584-4833
Elmar storing	523-7147	Trupiaal	583-8560
WEB Aruba	525-4600		
SETAR	582-2116	— Mortuaries —	
Taxi (TAS)	587-5900	Ad Patres	584-2299
Taxi (ATT&T)	582-2010	Aurora	588-6699
Taxi (PTS)	588-0035	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Taxi (Diamond)	587-2300	Olive Tree Oranjestad	582-0000
Kankerbestrijding	582-0412		
Stichting SAMBA	582-0903	— Stichtingen —	
—Oranjestad—		Fundacion Anti-Droga Aruba (FADA)	583-2999
Ambulance	582-1234	Fundacion Respetami	582-4433
BGD Oranjestad	527-2782	Zwanger? Fundacion	
Veterinaire Kliniek	582-1720	CIZKA	583-0331
Animal Shelter	582-1623	Fundacion Diabetico	593-0507
		Arubano	593-4928
— San Nicolaas—		Twelve Step Meeting	
Ambulance	584-5050	AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Centro Medico	523-8833	Fundacion Amor Pa	568-4739
BGD San Nicolaas	527-2782	Prohimo	564-8849
Serlimar	584-5080	NA Acceptance Group	565-7500
		Fundacion Centro	
— Botica —		Ecologico Aruba	562-8984
4 Centro Medico	584-5794	Bureau Sostenemi Misbruik	
Aloë	584-4606	en mishandeling tegen	
Central	585-1965	minderjarigen	588-1010
Dakota	588-7364	Fundacion C.V.A. voorkomen	
Del Pueblo	582-1253	en zorg voor stroke	567-7004
Eagle	587-9011		

Aankomsttijden

Cruiseschepen

Dinsdag, 30 okt. '18

Celebrity Equinox
11.00 – 23.59

Woensdag, 31 okt. '18

Freedom Of The Seas
07.30 – 23.00
Monarch
06.30 – 15.00
Freewinds
06.00 – ****

Donderdag, 01 nov. '18

Carnaval Freedom
09.00 – 22.00

Vrijdag, 02 nov. '18

Geen cruiseschepen in poort

Advertorial

Jaarlijkse bedrijvenbijeenkomst Atia in november

ORANJESTAD — De jaarlijkse bijeenkomst voor bedrijven wordt dit jaar gehouden op 9 november in de House of Mosaic en wordt georganiseerd door Aruba Trade & Industry Association (Atia). De bedrijfsbijeenkomst is bedoeld om te netwerken, aldus Atia. Ook gaat de voorzitter van Caribbean Employers' Confederation, Wayne Chen,

spreken. Vanuit zijn expertise gaat hij zijn inzichten over het onderwerp arbeidsproductiviteit 'Labor with results' (arbeid met resultaten) presenteren. De bijeenkomst vindt plaats van 19.00 uur tot 23.30 uur. Toegangskarten kosten 175,- florin en zijn verkrijgbaar bij het kantoor van Atia aan de Pedro Gallegostraat 6 in Oranjestad.

Voor meer informatie kan men contact opnemen via telefoonnummer 582-7593 of e-mailadres info@atia-ruba.org. Ook kan men de website www.atiaruba.org bezoeken. Atia Aruba is de leidende vertegenwoordigende organisatie die de interesses van haar leden op het gebied van handel en commercie op het eiland vertegenwoordigt.

BVN

15:15 NOS Journaal	7:45 De Wereld Draait Door
15:30 Een Hollander in Parijs	8:35 NOS Journaal
15:55 Fryslân DOK	9:00 Weerbericht Europa/Afrika
16:25 Sesamstraat	9:05 Boer zoekt Vrouw
16:40 Het Klokhuis	9:55 Weg zijn wij
16:55 Checkpoint	10:30 Nieuwsuur
17:20 NOS Jeugdjournaal	11:15 Weerbericht Amerika/Caribiën
17:25 Blokken	11:20 3 Op Reis
17:55 Thuis	11:50 Pauw
18:20 EenVandaag	12:45 Iedereen beroemd
18:45 Dagelijkse Kost	13:00 VRT Journaal
19:00 VRT Journaal	13:35 Van Gils & Gasten
19:45 De Wereld Draait Door	14:25 Een Klas Vol Ouders
20:35 NOS Journaal	15:05 NOS Journaal
21:00 Weerbericht Europa/Afrika	15:20 BinnensteBuiten
21:05 Boer zoekt Vrouw	15:45 Tijd voor MAX
21:55 Weg zijn wij	16:25 Sesamstraat
22:30 Nieuwsuur	16:45 Het Klokhuis
23:15 Weerbericht Amerika/Caribiën	17:00 Beste Vrienden Quiz
23:20 3 Op Reis	17:20 NOS Jeugdjournaal
23:50 Pauw	17:25 Blokken

dinsdag 30 oktober	
0:45 Iedereen beroemd	18:20 EenVandaag
1:00 VRT Journaal	18:45 Dagelijkse Kost
1:30 Typisch	19:00 VRT Journaal
2:00 Blauw Bloed	19:45 De Wereld Draait Door
2:35 Het Familiediner	20:35 NOS Journaal
3:15 NOS Journaal	21:00 Weerbericht Europa/Afrika
3:30 Een Hollander in Parijs	21:05 Dokters van Morgen
3:55 Fryslân DOK	21:55 2Doc: Toen Ma naar Mars
4:25 Sesamstraat	22:45 Nieuwsuur
4:40 Het Klokhuis	23:35 Weerbericht Amerika/Caribiën
4:55 Checkpoint	23:40 Opsporing Verzocht Internationaal
5:20 NOS Jeugdjournaal	23:45 Met het Mes op Tafel
5:25 Blokken	
5:55 Thuis	
6:20 EenVandaag	
6:45 Dagelijkse Kost	
7:00 VRT Journaal	

COLOFON

Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V. Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368	Administratie Algemeen: Rushilene Lejeuz rlejeuz@amigoe.com (advertentie)
Bilderdijkstraat 16 Postbus 323, Oranjestad, Aruba	Administratie: Zulaika Kelly zkelly@amigoe.com (abonnement)
Directie: Michael Voges mvoges@amigoe.com Grecia Willems gwillems@amigoe.com	Distributie: Zulma Kock avisoaruba@amigoe.com (layout)
Redactie: Melissa Stamper (eind redacteur) Mirte de Rozario Nadine Salas Ariën Rasmijn Gregor Dijkhoff arubaredactie@amigoe.com	Printer: Caribbean Speed Printers NV Aruba
Verkoop Algemeen: Calisa Roosberg croosberg@amigoe.com Stephanie Bislip sbislip@amigoe.com	Klachten over bezorging? Mail naar: klachtenaruba@amigoe.com
H&H Magazine Coordinator: Natasha Tromp ntromp@amigoe.com	Kantooruren: Maandag t/m Vrijdag 8:00 am – 4:30 pm
Social Media & Marketing Coordinator Tiziana La Torre tlatorre@amigoe.com	Bankrekeningnummers: Caribbean Mercantile Bank #20651903 Banco di Caribe # 81027801 RBC #100031723 Aruba Bank # 6000400190

Het weer

DINSdag			
30 OKTOBER 2018			
Gedeeltelijk zonnig met wind vanuit het Oost tussen 20 en 32 km/u.			
Max Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
31°	35°	20 km/u	4%
Zonsopgang	Zonsondergang	UV index	
06:33	18:15	10 v/d 10	
DINSdagAVOND			
Bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 20 en 32 km/u.			
Min Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
27°	29°	20 km/u	7%
Maansopgang	Maansondergang		
23:56	13:01		

Versnelde invoering importverbod harpoenen

WILLEMSTAD — Wat menig onderwaternatuur-liefhebber al jarenlang een doorn in het oog is: de vrije verkoop van ‘spear-guns’ (harpoenen) die behalve door losschietende, scherpe, projectielen schade aan het rif toe te brengen, ook overbevis-sing van de zuidkust in de hand werken, werd vorige week door de GMN-minister Suzy Camelia-Römer (PIN) naar voren gebracht. “Er wordt nu versneld gewerkt aan de invoering van maatregelen om het verbod op de invoer van harpoenen op het eiland erdoor te krijgen”, aldus de minister in de nasleep van het incident van het ontvinnen van een levende haai, waarbij op het filmpje ook te zien was dat er gebruik werd gemaakt van harpoenen. Het gebruik daarvan is conform de Rifbeheerverordening Curaçao verboden.

Dat op Curaçao in de praktijk sprake is van een tegenstrijdige situatie, waar-bij speervissen wettelijk niet is toegestaan maar de harpoenen wel vrij op het eiland te koop worden aangeboden en zodoende volop verkrijgbaar zijn, wordt ook nu weer onder de aandacht gebracht. De hoop wordt dan ook uitgesproken dat de voornemens van de minister van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN), om het gedaan te krijgen dat de import van spearguns aan banden wordt gelegd, niet zullen afnemen naarmate het haaienincident in de vergetelheid raakt.

Ten aanzien van harpoenen wordt veelal de vergelijking getrokken met vuurwapens, waarbij de vraag wordt opgeworpen ‘hoe het zou zijn als wapens vrij te koop

Foto: Archief KWCurib

Speergeweren die drie maanden geleden op het eiland in beslag werden genomen. De onvolgroeide geschoten vissen werden ook onder de aandacht gebracht.

zouden zijn?” Deskundigen pleiten dan ook al jarenlang voor een verscherping van de vigerende wetgeving. Minister Camelia-Römer haalde gisteren tegenover deze krant wederom de goedkeuring van het zogenoemde ‘Ocean Policy’ plan door de Raad van Ministers van vorig jaar aan. Deze goedkeuring voorziet in een betere bescherming van de Curaçaose onderwaterna-tuur, waarmee onder meer een verbod op de invoer van harpoenen beoogd wordt.

De bevolking kan bij het Rescue Coordination Center (RCC), dat 24 uur per dag bereikbaar is via het gratis alarmnummer 913) met meldingen over speer-vissen terecht. Hierop wordt onder meer door de kustwacht gehandhaafd. De GMN-minister verklaar-de dan ook na het incident met de haai, dat er tevens met de kustwacht en politie nader overleg zal plaatsvinden over hoe de handha-ving op dergelijke nieuwe, en reeds bestaande, wetge-ving beter kan worden ge-

regeld. De harpoenen zijn niet te verwarren met bij-voorbeeld ELF-apparaten (E-eliminate L-lion F-fish) of polespears die door de duiksector worden ingezet voor de nodige bestrijding van de invasieve vissoort de lionfish. Voor deze appara-ten kondigde het Openbaar Ministerie van Curaçao aan vanaf 8 oktober 2012 een gedoogbeleid te hanteren voor het in groepsverband jagen op de koraalduivel.

De zorg over de vrije ver-koop van harpoenen heerst al jaren omdat dit als ‘goed-kope en snelle’ methode wordt omschreven om vis te vangen en zodoende overbe-vissing in de hand werkt. In tegenstelling tot de vissers-gemeenschap – die immers flink in materieel moet in-vesteren voor de visvangst – blijkt uit verslagen dat ‘de jongens die grote hoeveel-heden doorboorde vissen verkopen’ deze ook nog eens voor een habbekrats verko-pen. Een kilo papegaavis wordt voor 10 gulden te koop aangeboden. Behalve dat er geen rekening mee

wordt gehouden of de vis volgroeid is, wordt hiermee tevens de algehele balans van het rif-ecosysteem be-dreigd.

Behalve dat de algehele vis-populatie hierdoor slinkt, blijkt ook voornamelijk de papegaavis ten prooi te vallen aan speervissers. Ingewijden schatten dat het merendeel van de lo-kale vangst van speervis-sers juist uit de papegaai-vis bestaat, die belangrijk is voor het ecosysteem van het rif. Deze vissoort eet al-gen – die een verstikkende uitwerking op het koraalrif kunnen hebben – en wordt daarom als grazer omschre-ven. Een vermindering van het wier is gunstig voor de ontwikkeling en het behoud van gezonde koraalriffen. Papegaavissen kunnen tot een meter lang worden en zijn bontgekleurd. De kleur is in het jeugdstadi-um meestal neutraal bruin of groenig en krijgt rijkere accenten in het volwassen stadium. Het is een sociale diersoort, en omdat deze vissoort in scholen op het rif leeft en in ondiep water graast, is deze makkelijk door de speervis-sers – die hiervoor zelfs geen duikuitrusting nodig hebben – te vangen.

‘Kabinet handelt in strijd met de wet’ Pisas vraagt ingrijpen gouverneur

WILLEMSTAD — MFK-parlementariër Gilmar ‘Pik’ Pisas doet in een brief aan gouverneur Lucille George-Wout zijn beklag over het kabinet. Volgens het Statenlid wordt er geen gehoor gegeven aan de minderheidsopvattingen. Hetgeen een gevaar is voor de democratische rechtsstaat, aldus Pisas.

Volgens Pisas handelt het kabinet in strijd met de wet, de procedures en de regels omdat ze in de Staten in de meerderheid zijn. Het oppositied lid vraagt de gouverneur in te grijpen, zodat de rechten, vrijheid en rechtszekerheid van de Curaçaose samenleving ge-waarborgd is. De brief dateert van 23 oktober. Aanleiding is de Landsverordening Belas-tingherzieningen 2018. Op 9 oktober ontvingen de Staten het wetsvoorstel met de bijbehorende adviezen van de Sociaal-Economische Raad (SER) en de Raad van Advies (RvA). Drie dagen later kregen de Staten een wijziging op het wetsvoor-stel van vier pagina’s. Deze wijziging is niet van tevo-

ren ter advies aan de SER en de RvA aangeboden. Tijdens de behandeling van de landsverordening in de Staten ontvingen de par-lementariërs opnieuw een wijziging. De MFK-fractie maakte bezwaar tegen de behandeling in de Centrale Commissie. Pisas verzocht het parlement om de wij-zigingen eerst naar de ad-viesorganen te sturen. Zijn verzoek kon echter niet re-kenen op een meerderheids-steun.

Volgens Pisas is het com-mentaar van de SER en de RvA op de gevolgd procedu-re niet mals. Zo wordt er onder meer gezegd dat ‘in het licht van het waarbor-gen van de kwaliteit van wet- en regelgeving protes-

teert de Raad bij de regering over de gang van zaken en verzoekt de regering met klem om in het vervolg con-form de juiste procedure en dus met inachtneming van een redelijke termijn een adviesverzoek aan de Raad voor te leggen’. Voor wat betreft de rechts-zekerheid stelt de RvA: ‘De Raad brengt onder de aan-dacht van de regering dat het verschaffen van rechts-zekerheid een belangrijke functie is van het recht. Wetgeving en met name de kenbaarheid van die wetge-ving is van belang voor het waarborgen van die rechts-zekerheid. De Raad is van oordeel dat er in dit geval geen sprake is van besten-dige regelgeving waardoor ernstig afbreuk wordt ge-daan aan de kenbaarheid van de betreffende rege-lingen en daarmee aan de rechtszekerheid. Dit dient te allen tijde in een demo-cratistische rechtsstaat te wor-den vermeden.’

MFK blijft weg van begrotingsbehandeling

WILLEMSTAD — De MFK blijft weg van de behande-ling van de conceptbegroting 2019 in de Centrale Commis-sie van de Staten. Volgens de MFK-fractie heeft het geen zin om een begroting te behandelen, terwijl er nog een nota van wijziging moet komen op de cijfers die in de begroting staan vermeld.

De behandeling van de con-ceptbegroting 2019 staat voor vandaag gepland. Voor de behandeling zijn vier dagen uitgetrokken. Gerrit Schotte (MFK) had in eer-ste instantie protest aange-tekend tegen de behande-ling van de conceptbegro-ting, omdat de Staten zich nog niet hebben gebogen over de begrotingswijziging over het jaar 2018. In zijn antwoord op het protest van Schotte, stelt Statenvoorzitter William Millerson (PAR) dat hij al eerder aan de Statenleden had aangegeven dat de be-handeling van de concept-begroting in oktober moest aanvangen. “Dit in verband met het traject dat nodig

is om de begroting voor te kunnen bereiden, voordat het in een openbare verga-dering nog voor het einde van het jaar behandeld kan worden. Ik kan dit niet uit-stellen.” Volgens Millerson was de brief van Schotte aanlei-ding om in overleg te treden met Financiën-minister Kenneth Gijsbertha (MAN). Van de minister heeft de Statenvoorzitter begrepen dat de regering pas medio november een concept van de Raad van Advies op de tweede begrotingswijziging 2018 verwacht te ontvan-gen. Pas hierna zal de rege-ring een nota van wijziging op de begroting 2019 voor advies opsturen. De minis-

ter verwacht dat deze in december bij de Staten zal aankomen”, geeft Millerson aan in zijn brief aan Schot-te. De Statenvoorzitter stelt dat hij, na advies van Gijs-bertha te hebben ingewon-nen, het huidige afgespro-ken schema zal aanhouden. Schotte is het echter niet eens met het antwoord van Millerson. In een nieuwe brief aan de Statenvoor-zitter vraagt hij zich af waarom de voorzitter een Centrale Commissie over de begroting heeft opgeroe-pen, wetende dat de rege-ring alle begrotingscijfers voor 2019 in december 2018 nog een keer zal aanpassen. Schotte heeft het over een ‘leugenachtige begroting’ en stelt verder dat het we-nig zin heeft om als Sta-tenlid vragen zal stellen in de wetenschap dat de ant-woorden die de regering zal geven over een maand al to-taal anders zullen zijn.

MoU project Arawak over 2 weken

WILLEMSTAD — Refineria di Kòrsou (RdK) ver-wacht over twee weken een Memorandum of Un-derstanding (MoU) te kunnen tekenen met de partijen die in de race zijn om samen met PdVSA de raffinaderij te exploiteren. Dat zei RdK-direc-teur Van Kwartel zondag vorige week na overleg met de Isla-vakbonden.

Dit nieuws bracht *Argus Media* gisteren naar bui-ten. Van Kwartel wilde zondag slechts kwijt dat het zou gaan om meer dan één bedrijf. Het in-ternationale medium stelt dat er met ten min-ste twee Amerikaanse en Europese bedrijven wordt gesproken om nieuw leven in de raffina-derij te blazen. De hoop is dat deze bedrijven voor een betrouwbare toevoer van ruwe olie kunnen zorgen en kunnen helpen bij de exploitatie. RdK verwachtte eerder om eind september al tot

een voorlopig akkoord te kunnen komen. Dat werd vervolgens medio oktober en nu begin november. De vertraging heeft volgens Van Kwartel deels te ma-ken met het verzoek van de internationale partijen voor meer tijd. Die tijd hebben ze nodig om tot een goed voor-stel te kunnen komen. Eind dit jaar moet het definitieve contract worden getekend.

De PdVSA huurt tot eind 2019 Refineria Isla. Mo-menteel ligt de productie van de Isla stil. Dat heeft deels te maken met de problemen bij RdK doch-

termaatschappij CRU die de utiliteiten aan de raffinaderij levert. Ook de beslagleggingen van ConocoPhillips op de as-ssets van PdVSA eerder dit jaar, hebben een grote impact gehad op de pro-ductie van de raffinade-rij. De toevoer van ruwe olie is door Venezuela stilgelegd. Het is onbe-kend of PdVSA de oliele-vering zal hervatten nu ConocoPhillips een deel van de schikking van ruim 2 miljard dollar heeft ontvangen.

Parallel aan dit traject, dat de naam Arawak heeft gekregen, is RdK op zoek naar een strate-gische partner voor wan-neer de lease met PdVSA afloopt. Hiervoor is RdK in gesprek met vier tot zes bedrijven.

Vertragingen bij rechtbank door ‘fake’ staking bij SDKK

WILLEMSTAD — De rechtszaken van vrijdag zijn allemaal veel later begonnen dan gepland. Rechter Geertrude Edelenbos bood vrijdagmiddag meermalen excuses aan aan de advocaten en ook aan de ver-dachten die heel lang moesten wachten voor de aan-vang van hun zaak en legde daarbij uit dat de zaken zijn uitgelopen door een staking bij de gevangenis.

De rechter werd verteld dat er een staking was en dat de verdachten daardoor niet tijdig aangevoerd kon-den worden vanuit het Sen-tro di Detenshon i Koreks-hon Kòrsou. Dit klopt echter niet. Er was geen staking bij de ge-

vangenis. De *Amigoe* heeft navraag gedaan bij de vak-bond Abvo en bij enkele me-dewerkers.

Zowel de voorzitter van de gevangenisdienstgroep van de Abvo, Albert Martina, als het bestuurslid van

de Abvo, Gregory Wilson, weerspreken dat het ge-vangenispersoneel op welk moment dan ook het werk heeft neergelegd.

Volgens Wilson kan het zijn dat er door de problemen bij de gevangenis – waarover deze krant reeds eerder be-richtte – er sprake was van personeelstekort gisteren en dat dit misschien de re-den was. Maar er was zeker geen staking, benadrukken beide vertegenwoordigers van het personeel.

Geen reden ontslag woordvoerder OM

WILLEMSTAD — Er is geen reden om woordvoerder van het Openbaar Ministerie, Norman Serphos, te ontslaan. Hij heeft in de fraudezaak Valencia op een maatschappelijk aanvaardbare manier en op een journalistiek verantwoorde wijze voldaan aan zijn informatieplicht vanuit het OM. Dat benadrukte of-ficier Bas van de Vliet begin deze week bij de voort-zetting van de zaak tegen de geschorste directeur van de Toelatingsorganisatie, Esther Cheri, tijdens zijn repliek op de pleitnota van advocaat Eldon ‘Peppie’ Sulvaran.

Het OM is, in tegenstelling tot de raadsman, van me-ning dat er geen sprake is van enige normschending. De presumptie van on-schuld is niet geschon-den door het optreden van Serphos. “Als gesteld, het publiek heeft recht op infor-matie, zeker op zo’n klein eiland. Mede door diverse keren naar voren te brengen dat het om een verden-king, beschuldiging gaat, heeft de woordvoerder het voorbehoud gemaakt dat de verdachte onschuldig is tot het tegendeel in rechte vast is komen te staan. Dit blijkt ook uit de context van het-gedrag door hem (in de me-dia, red.) naar voren is ge-bracht. Nergens blijkt dat het recht op een eerlijk proces, waarvan de onschuld-presumptie deel uitmaakt, is geschon-den. Van een on-herstelbaar vormverzuim is dan ook geen sprake.”

Sulvaran heeft tijdens het pleiten de officier gevraagd om later aan hem te laten weten of hij ervoor zal zor-gen dat Serphos ontslagen wordt, indien Serphos niet

wel op een verantwoorde wijze geschieden en met de nodige terughoudendheid. Voorts kan de overheid niet verantwoordelijk worden gehouden voor uitlatingen over de schuld als de oor-sprong niet bij haar ligt.” Sulvaran heeft als bewijs een interview van Dwight Rudolphina met Serphos op 11 april jl. op *Radio MAS* als bewijs ingediend, maar volgens de officier heeft Serphos het toen gehad over de beschuldigingen tegen Cheri en dat Serphos hierbij haar privacy niet heeft aangetast. “Het is niet de woordvoer-der die de verdachte in het interview van 11 april bij naam en toenaam noemt, maar de interviewer D. Ru-dolphina. De stelling dat degenen die de verdachte nog niet kenden, door toe-doen van het OM kennis met haar hebben gemaakt is dus onjuist.”

Serphos werd gevraagd of er bewijs is en hij beaam-de dit, voegde hij toe. Kort daarna nuanceerde Ser-phos dit door te vermelden dat het een verdenking en beschuldiging betreft. “Uit de context van het voor-noemde blijkt dat de woord-voerder bedoelt te zeggen dat er voldoende bewijs is voor de vervolging/ver-denking van de verdachte. Er is bovendien een hele voorafgaande discussie en toelichting over het karak-ter van de zitting, te weten

een regiezitting waarbij de onderzoekswensen van de verdediging zullen worden besproken, waaruit het een en ander ook blijkt. Boven-dien eindigt de woordvoer-der het interview door te zeggen dat hij niet op de zaak zal vooruitlopen en er indicaties zijn. De stelling dat het OM buiten rechte heeft vastgesteld dat de verdachte steekpenningen heeft aangenomen snijdt dus geen hout.” Pas de volgende dag, en dus na de openbare regiezitting van 11 april en na voor-noemd interview, noemde Serphos haar Cheri, aldus de officier, en dus nadat Rudolphina de dag daar-voor reeds de naam bekend had gemaakt. “Bovendien maakte Serphos wederom duidelijk dat het een ver-denking betreft en dat de rechter beslist.”

Van de Vliet reageerde ver-der op een krantenartikel van 10 april, ‘Geschorste directeur TO vervolgd voor 8 feiten’. “Het is niet een persbericht vanuit het OM, waardoor het OM hier niet voor verantwoordelijk kan worden gehouden. Ook uit dit artikel blijkt dat de ver-dachte, vóór de interviews, al met naam en toenaam in de pers is genoemd. Indien Cheri dus, zoals de advo-caat stelt, publiekelijk zou zijn veroordeeld, dan is dit in ieder geval niet aan het OM of diens woordvoerder te wijten.”

Amerikaans bedrijf biedt mogelijke oplossing rokende vuilnisbelt St. Maarten

PHILIPSBURG — Het in Florida gevestigde **Enviro-Power Renewable Inc.** hield de Statenleden op St. Maarten vrijdagochtend een plan voor om een mogelijk een einde te maken aan de altijd rokende vuilnisbelt in het midden van het eiland en beantwoorde vragen van de parlementsleden. Hoewel het plan van het bedrijf precies lijkt te zijn wat het eiland nodig heeft, is er nog een lange weg te gaan voordat de dikke rook optrekt en de berg afval verdwijnt.

De presentatie van Enviro-Power vond plaats tijdens een vergadering van de commissie Milieubeheer en Infrastructuur. De overheid zal er aan te pas moeten komen als deze visie van het Amerikaanse bedrijf voor een waste-to-energy-installatie van 12 megawatt werkelijkheid moet worden. Als de overheid een Memorandum of Understanding (MoU) ondertekent dat uiteindelijk tot de bouw leidt, zal de fabriek afval omzetten in elektriciteit. De stroom

wordt dan verkocht aan elektriciteitsbedrijf Gebe voor 0,25 dollar per kilowattuur (kWh). Dit zal helpen om de afhankelijkheid van het land van fossiele brandstof te verminderen. Het contract dat aan de overheid wordt aangeboden voorziet ook in een mogelijke prijsverlaging als er sprake is van nieuwe technologische opties. Een gedeelte van Pond Island is uitgekozen voor de plaatsing van het prefab-complex. De belangrijkste componenten en onderdelen van

de fabriek worden in de Verenigde Staten geassembleerd en naar het land verzonden. Het is de bedoeling dat het bedrijf Gebe consequent elke dag van stroom zal voorzien, behalve tijdens geplande onderhoudsbeurten. Het bedrijf stelt voor om de centrale zelf te financieren, te ontwerpen en te bouwen met beperkte voorafgaande kosten voor de overheid. In ruil wil het de eerste optie op alle vuilnis verzameld in het land zolang de centrale bestaat en op het terrein waar de centrale gebouwd zal worden, en vrijstelling van inkomstenbelasting, om de kosten per kWh laag te houden. Een essentieel onderdeel van het voorstel is de afspraak dat Gebe dertig jaar lang de geproduceerde stroom afneemt. De enige bijkomende kosten voor de overheid op

grond van het voorstel, zijn de jaarlijkse kosten om de stortplaats te beheren. Alle andere kosten worden gedekt door de prijs die betaald wordt voor de af te nemen stroom. Er is geen overheidsfinanciering of garantie nodig voor de afval-energiecentrale. Als de overheid en Gebe besluiten om met het bedrijf in zee te gaan, zal het ongeveer vijftien maanden duren om de orkaanwindbestendige fabriek te bouwen en drie maanden om hem op St. Maarten te monteren. De installatie zal worden ontworpen om te werken op vast afval, voornamelijk huishoudafval en gesorteerd brandbaar materiaal, afkomstig van de bestaande stortplaats. Naar verwachting zullen ongeveer 40 personen in de fabriek worden tewerkgesteld.

Voortvluchtige opgepakt

PHILIPSBURG — Politiepatrouilles troffen gistermiddag een gewapende voortvluchtige aan in het Sea Breeze Motel in Cay Hill op St. Maarten. De agenten achtervolgden de verdachte door het motel en arresteerden de man nadat ze hem in een hoek hadden gedreven. Politievoordeur Ricardo Henson maakte bekend dat er meer gegevens over het incident worden verzameld en dat, zodra de rapporten binnen zijn, de politie meer informatie over de man bekend zal maken.

Bijeenkomst arbeidsmarktontwikkeling op Bonaire

KRALENDIJK — WeConnect en de Kamer van Koophandel (KvK) organiseren morgen de bijeenkomst ‘The Future of Work, through Blue Destination’. Centraal staan arbeidsmarktontwikkeling op Bonaire en de vraag hoe het project Blue Destination kan leiden tot meer of andersoortige banen. Gasten zijn HR-professionals zowel van de overheid als uit de private sector.

Directeur Dick ter Burg van de KvK zal het concept van Blue Destination toelichten en dan met name de kansen voor ondernemers. WeConnect-voorzitter Tanja Fraai presenteert het aanbod vanuit Nederland als het gaat om de instroom van young professionals op de arbeidsmarkt op Bonaire: “Wij sti-

muleren mbo-, hbo- en wo-studenten om terug te keren naar de eilanden en daar hun steentje bij te dragen. Deze generatie jonge werknemers brengt frisse ideeën mee die goed kunnen aansluiten bij Blue Destination nu de toekomst van werk verandert door digitalisering en technologische ont-

wikkelingen.” HR-managers zijn belangrijke schakels in het proces van toekomst gericht werken; hoe train je bestaande werknemers en welke vaardigheden vraag je van nieuwe werknemers? Wat voor soort banen zullen er verdwijnen en welke banen komen erbij over vijf of tien jaar? Dat soort thema's worden besproken door HR-consultant Judith Brekelmans en HR-manager Arriana Lo-A-Njoe. Laatste genoemde is de voorzitter van het net opgerichte HR Netwerk Bonaire. Namens het Centraal Bu-

reau voor Statistiek (CBS) geeft manager Quintin Knuf inzicht in het arbeidsmarktpotentieel en de economische sectoren – bijvoorbeeld toerisme en de bouw – die van belang zijn en mogelijk groeien in de toekomst. Het tweede deel van ‘The Future of Work’-middag is interactief; onder leiding van trainees van het TOP Trainee-project zullen de gasten brainstormen over de thema's en zo elkaar op nieuwe ideeën brengen over arbeidsmarktontwikkeling. De bijeenkomst wordt afgesloten met een netwerkbijeenkomst.

Kranslegging voor Da Costa Gomez

WILLEMSTAD — Moises Frumencio da Costa Gomez zou zaterdag 111 jaar zijn geworden. Politieke partij PNP, die door hem werd opgericht, heeft zaterdagochtend een krans gelegd bij het standbeeld van ‘Doktoor’ op het Gomezplein in Punda. “De kranslegging is een klein gebaar om erkenning te geven aan onze held en om hem te herdenken”, aldus de politieke partij. Op de fotocombinatie de kranslegging door partijleider Ruthmilda Larmonie-Cecilia en partijvoorzitter Imro van Wilgen, en partijcoryfee Maria Liberia-Peters die een aantal geïnteresseerde voorbijgangers informeert over Da Costa Gomez.

Foto: John Jairo Herrera

Bouterse verspeelt kans op laatste woord

PARAMARIBO — Toenmalig bevelhebber van het Nationaal Leger Desi Bouterse heeft vandaag zijn recht om het laatste woord te voeren in de strafzaak tegen hem verspeeld. Hij had zijn advocaat, Irvin Kanhai, gemachtigd om dat namens hem te doen. Kanhai beriep zich op een bepaling in het Burgerlijk Wetboek van Suriname, waarbij cliënten hun advocaat mogen machtigen om het laatste woord te voeren.

Het verzoek werd na zich tijdens een schorsing daarover te hebben beraden door de Krijgsraad afgewezen, zo meldt *de Ware Tijd*. Auditeur-militair Roy Elgin had zich tegen het verzoek verzet. Hij voerde aan dat het recht op laatste woord in persoon toekomt aan de verdachte. Krijgsraadpresident Cynthia Valstein-Montnor motiveerde dat Bouterse vanaf aanvang van het strafproces nimmer is verschenen. Aan hem werd derhalve verstek verleend.

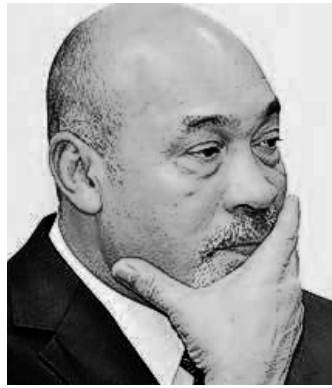

Foto: De Ware Tijd / Juan Cairo

Desi Bouterse

Ze merkte evenals Elgin op dat het recht op het voeren van het laatste woord aan de verdachte in persoon toekomt. Ook kan in een strafzaak geen gebruikgemaakt worden van een volmacht uit het civiele recht. De president van de Krijgsraad voerde verder aan dat Bouterse tot maandag (vandaag) nog de gelegenheid had om voor de rechtbank te verschijnen en het verstek te zuiveren. Door niet te verschijnen gaf hij blijk geen gebruik te willen maken van de gelegenheid om zelf zijn zegje te doen. De Krijgsraad wilde wel in overweging ne-

men hem daartoe alsnog de gelegenheid te geven dat te doen indien Kanhai kon aangeven wanneer Bouterse zou kunnen verschijnen voor de rechtbank. “Mevrouw de president, hij gaat niet verschijnen”, luidde de reactie van de advocaat. Zijn verzoek om namens zijn cliënt te praten werd toen afgewezen.

De Krijgsraad gaat nu een datum vaststellen wanneer vonnis in deze zaak zal worden gewezen. Het Openbaar Ministerie heeft een gevangenisstraf van twintig jaar tegen Bouterse geëist. In de strafzaak naar de Decembermoorden geldt de toenmalige legerleider als hoofdverdachte. Onder zijn leiding is, volgens auditeur-militair Elgin, het plan beraamd en een ‘draaiboek’ in elkaar gezet om tegenstanders van zijn bewind over de kling te jagen. Op 8 december 1982 werden vijftien mannen onder wie advocaten, universiteitsdocenten, militairen, ondernemers, vakbondsleiders en journalisten standrechtelijk geëxecuteerd na eerst te zijn gemarteld.

Cft:

‘Saba heeft bestuurlijke stabiliteit en financieel beheer op orde’

THE BOTTOM — Het College financieel toezicht (Cft) heeft Saba tijdens zijn bezoek op 23 oktober gecompliceerd met het tijdig indienen van de begrotingsstukken en het continueren van het goede financieel beheer. Met het Bestuurscollege en de Eilandsraad is gesproken over de wederopbouwprojecten, de jaarrekening 2017, de ontwerpbegroting 2019 en het financieel beheer.

Het Cft Bonaire, St. Eustatius en Saba heeft recent zijn advies op de ontwerp-begroting 2019 uitgebracht. Hoewel deze voldoet aan de wettelijke vereisten kan Saba geen gelden reserveren voor de verplichte aflossing van geldleningen. De aflossing zal worden opgebracht uit de aanwezige liquide middelen, die daarvoor voldoende ruimte bieden.

Saba heeft de jaarrekening 2017 tijdig ingediend. De jaarrekening heeft een positief resultaat van circa 1,2 miljoen dollar en is voor het vierde jaar op rij voorzien van een goedkeurende verklaring van de accountant. Cft-voorzitter Raymond Gradus: “Saba weet het financieel beheer op een goed niveau te houden.” De uitvoering van de begroting 2018 laat op dit moment geen

bijzonderheden zien. Tijdens het bezoek van het Cft aan Saba is de renovatie van de luchthaven bekeken en zijn de plannen voor de wederopbouw en de uitbreiding van de zeehaven besproken. Voor deze projecten en andere projecten heeft de Nederlandse regering omvangrijke bedragen beschikbaar gesteld.

Dit bezoek was tevens het eerste bezoek van Henk Kamp. Hij heeft met ingang van 1 juli Sybilla Dekker opgevolgd. Sinds 1 juli bestaat het Cft BES uit voorzitter Raymond Gradus, lid op voordracht van de BES Herbert Domacassé en lid op voordracht van Nederland Henk Kamp.

Saida Hernandez met ‘Binneke Buite’ bij Bloemhof

WILLEMSTAD — Saida Hernandez exposeert vanaf woensdag 31 oktober bij Landhuis Bloemhof. Titel van de expositie is ‘Binneke Buite’. De kunstenaar gunt de toeschouwer met haar olieverfschilderijen een kijkje in het leven van alledag op Curaçao.

Haar schilderijen leggen het leven van alledag even stil om erin rond te kunnen kijken en het verhaal erachter te ontdekken. Verhalen van nu en verhalen van vervlogen dagen die middels de details die Hernandez in haar schilderijen aanbrengt, worden vastgelegd en daardoor verdergaan. De kunstenaar draagt in die zin met liefde en aandacht bij aan het behouden van de Curaçaose cultuur. Volgens Hernandez zou er

sowieso meer gesproken moeten worden over de culturele schatten van Curaçao. Niet om aan het verleden vast te houden maar om er lering uit te trekken. Tijdens de opening zal duidelijk worden wat Binneke Buite betekent. Hernandez zal dan nader uitleg geven over de momenten die haar hebben geïnspireerd om deze collectie te schilderen en de

titel van de expositie uitlegen. Nicole Henriquez van Landhuis Bloemhof zal de expositie openen. Verder zal er op zaterdag 10 november tussen 10.00 en 12.00 uur een rondleiding worden gegeven door de expositie. Op zaterdag 24 november zal Hernandez vanuit haar kijk op cultuur een gesprek voeren met Roland Colastica (voorzitter Kas di Kultura), Aisha Leer (antropoloog) en het publiek. Dit evenement is eveneens tussen 10.00 en 12.00 uur. De expositie Binneke Buite is te zien tot en met 1 december 2018. De opening op 31 oktober vindt om 19.00 uur plaats.

Marcha Kultural Banda Riba 2018

WILLEMSTAD — Voor het derde jaar op rij organiseert Kultural Banda Riba dit weekeinde de Marcha Kultural van Bándariba waar seú, tambú en tumba centraal staan.

Vrijdagavond stond in het teken van tambú met optredens van Grupo Ruta, Grupo

Brasa Brasa en Limania bij Höfi Sterke Yerke. Het evenement duurde van 20.00 tot 01.00 uur. Zaterdag vond Festival Bos di Kunuku plaats. Toen werden ook de Rei en Reina Kultural Banda Riba verkozen en werden de drie burgers Francis Knepa, Edith Martina en Merelyn Mariana Rafaela in het zonnetje gezet.

Zondag vond de jaarlijkse optocht door Bándariba plaats. Om 14.00 uur vertrok de stoet vanuit Botika Mampuritu om rond 18.00 uur te eindigen bij Höfi Sterke Yerke. Daarna was er een culturele explosie met optredens van Grupo Komper, Den Chikí, Rítmiko Den Goso, Grupo Rítmiko Sablika en Vega met La Diva Gigi.

Heeft u interesse om te adverteren?
Bel ons op telefoonnummer
582-4333 of stuur ons een email:
avisoaruba@amigoe.com

Fundacion Arubano di
Esnan Visualmente
Incapacita
Primavera 233, Aruba Tel.(297)582-5222/
582-5051, fax (297)582-0306
e-mail: favi@setanet.aw website:
<http://www.favi.org>

Vliegtuig met 189 mensen gecrasht in Javazee

Foto: AFP

Een portemonnee uit het neergestorte vliegtuig drijft in zee.

JAKARTA — In Indonesië is een passagiersvliegtuig van luchtvaartmaatschappij Lion Air neergestort in de Javazee. Aan boord van het toestel zaten 189 mensen. Waarschijnlijk zijn alle mensen aan boord om het leven gekomen. De autoriteiten zeiden dat er na uren zoeken geen aanwijzingen zijn dat er overlevenden zijn. Inmiddels zijn de eerste slachtoffers geborgen. De oorzaak van de crash is niet bekend.

Wrakstukken van de Boeing 737 MAX 8 zijn gelokaliseerd op zo'n 70 kilometer afstand van de Indonesische hoofdstad Jakarta. Een reddingsteam is naar de rampplaats gestuurd om hulp te verlenen. “We hebben reddingsvesten, telefoons en delen van het vliegtuig ontdekt”, aldus de zegsman van de reddingsdienst. Het wrak

ligt naar schatting op een diepte van zo'n 35 meter. Het toestel stortte neer tijdens een vlucht van Jakarta naar Pangkal Pinang op het eiland Bangka, vlakbij Sumatra. De bestemming is een populaire plek voor toeristen. Kort na vertrek rond 06.20 uur zou het mis zijn gegaan. Het vliegtuig verloor 13 mi-

nuten na het opstijgen het contact met de luchtverkeersleiding, zegt directeur Edward Sirait van Lion Air. “We kunnen op dit moment geen commentaar geven”, aldus Sirait. “We proberen alle informatie en gegevens te verzamelen.”

Lion Air is de grootste particuliere vliegmaatschappij van Indonesië. Het bedrijf werd onlangs van de zwarte lijst gehaald door de Europese Commissie. De vloot bestaat uit 112 toestellen van Boeing en Airbus. Het betreffende vliegtuig was nog maar kort in gebruik, laat het bedrijf weten. De piloot en copiloot hadden samen

11.000 vlieguren gemaakt. Aan boord waren zeker 23 overheidsfunctionarissen en vier medewerkers van de staatstintmijn PT Timah. Ook waren er een Italiaanse passagier en een Indiase piloot aan boord.

Volgens de luchtvaartmaatschappij had het toestel op een eerdere vlucht technische problemen gehad. Indonesië is een van 's werelds snelst groeiende luchtvaartmarkten. Als alle passagiers aan boord zijn omgekomen, is de crash de op één na grootste luchtramp van het land sinds 1997, aldus experts uit de industrie.

Schutter richt bloedbad aan in synagoge VS

PITTSBURGH — Een man heeft zaterdag het vuur geopend in een synagoge in de Amerikaanse stad Pittsburgh. Zeker elf personen kwamen om het leven en meerdere mensen raakten gewond. Volgens de autoriteiten zijn geen kinderen gedood.

De Amerikaanse autoriteiten hebben de identiteit vrijgegeven van degenen die zijn doodgeschoten. Het jongste slachtoffer was volgens CNN de 54-jarige David Rosenthal, de oudste de 97-jarige Rose Mallinger. In totaal kwamen acht mannen en drie vrouwen om het leven. Het gaat onder meer om twee broers, David en Cecil Rosenthal, en een echtpaar van in de tachtig. Alle overleden slachtoffers kwamen uit de staat Pennsylvania. Hoofdverdachte Robert Bowers gaf zich over na een vuurgevecht met de politie. Zeker vier agenten raakten gewond. De dader liep zelf ook verwondingen op. De man zei volgens de FBI tegen een agent dat de joden ‘genocide’ plegen op zijn volk. “Ik wil gewoon joden doden”, vervolgde hij. Bowers was kennelijk zwaar bewapend naar het joodse gebedshuis gegaan. De autoriteiten troffen na het vuur-

gevecht een geweer en drie handvuurwapens aan. De schutter heeft een hele geschiedenis van antisemitische uitlatingen op sociale media, waar hij joden onder meer ‘kinderen van Satan’ noemde. Ook zou hij kort voor het bloedbad op internet hebben gescholden op de joodse hulporganisatie Hias. Bowers was volgens zijn bureau volkomen onopvallend. “Het meest beangstigende is hoe normaal hij leek”, zei de buurman tegen een lokale zender. Ook de buurvrouw zei tegen de krant *The New York Times* niets te hebben gemerkt van de duistere plannen van Bowers, die op internet geen geheim maakte van zijn antisemitische denkbeelden. Hij zou tegen de politie hebben gezegd dat hij joden wilde doden. De Amerikaanse president Donald Trump sprak over een ‘massamoord’. Hij stelde ook dat de situatie mogelijk heel anders was afgelopen

als de synagoge een gewapende bewaker had gehad. “Dan was er misschien niemand gedood, behalve zichzelf”, aldus de president. Trump kreeg na de dodelijke schietpartij van journalisten ook de vraag of hij de wapenwetgeving tegen het licht wil houden. Hij liet doorschemeren daar weinig voor te voelen. “Dit heeft er weinig mee te maken”, stelde de president, die meer voelt voor het aanscherpen van wetgeving rond de doodstraf. Ook de Israëlische premier Benjamin Netanyahu reageerde geschokt. Hij sprak in een videoboodschap over vreselijk antisemitisch geweld. Heel Israël leeft volgens Netanyahu mee met de nabestaanden. Het Israëlische kabinet heeft gisteren een moment stilte gehouden om de slachtoffers te herdenken van de bloedige schietpartij. Ook paus Franciscus veroordeelde de aanslag als ‘een onmenselijke daad van geweld’ tijdens een toespraak op het Sint Pietersplein. Hij noemde de aanval ‘verschrikkelijk’ en voegde eraan toe dat ‘wij allemaal, in wezen gewond zijn’.

Grapperhaus bestrijdt claim van piloot Poch

DEN HAAG — Minister Ferd Grapperhaus (Justitie en Veiligheid) is niet van plan een schadeclaim van de Argentijnse oud-piloot Julio Poch te erkennen. Poch stond in Argentinië terecht voor het uitvoeren van dodenvluchten tijdens de junta, maar werd vrijgesproken. Hij diende een claim in tegen de Nederlandse staat, omdat zijn arrestatie en uitlevering aan Argentinië met hulp van Nederland tot stand kwamen.

Nederland verstrekke in 2009 vluchtgegevens van Poch, die voor Transavia werkte, aan Spanje. Dat land arresteerde hem op de luchthaven van Valencia. Poch’ advocaat Gert-Jan Knoops stelt dat Nederland ‘onrechtmatig’ heeft gehandeld in de

zaak, schrijft Grapperhaus, bij zowel de aanhouding als de uitlevering. Knoops maakt Nederland drie verwijten, die Grapperhaus bestrijdt. De minister verwijst daarbij onder meer naar twee uitspraken van de voorzieningenrechter.

Over het opsporingsonderzoek naar Poch schrijft Grapperhaus dat dit was gebaseerd op meldingen die het Openbaar Ministerie in 2006 van getuigen ontving. Op basis daarvan werd nader onderzoek gedaan. “Dat onderzoek leek de aanpakkelijke verdenking te versterken”, aldus de minister. “Op basis daarvan is een rechtshulpverzoek met Argentinië aangegaan. Er zijn geen aanknopingspunten voor het verwijt dat dit opsporingsonderzoek onrechtmatig is geweest.”

WHO: Miljoenen sterven door luchtvervuiling

GENÈVE — Wereldwijd overlijden jaarlijks 7 miljoen mensen voortijdig door luchtverontreiniging. Ongeveer 600.000 van hen zijn kinderen jonger dan vijftien jaar, meldde de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) vandaag in Genève. Vooral mensen in armere landen worden getroffen.

“Luchtverontreiniging is een wereldwijde gezondheidscrisis”, waarschuwt de WHO, die verwijst naar cijfers uit 2016. Ongeveer 93 procent van de kinderen ademt lucht in die een risico vormt voor hun gezondheid en ontwikkeling.

De WHO maakt een onderscheid tussen buitenluchtvervuiling en binnenluchtvervuiling. In de openlucht veroorzaken de verbranding van fossiele grondstoffen of afval, industriële uitlaatgassen, bosbranden en vulkaanuitbarstingen de vervuiling. Rook

van kerosine, steenkool, organisch afval of hout dat gebruikt wordt om te koken of te verwarmen, verontreinigt in huis de lucht. Dit is vooral fataal voor kinderen die op jonge leeftijd veel tijd binnenshuis doorbrengen.

Van de kinderen die in 2016 overleden was in 13 procent van de gevallen longontsteking de doodsoorzaak, volgens de studie. Dat is meer dan aan diarree, ondervoeding of besmettelijke ziekten.

Merkel bevestigt opzeggen voorzitterschap CDU

BERLIJN — Bondskanselier Angela Merkel heeft nu zelf ook gezegd dat ze afstand doet van haar CDU-voorzitterschap na het massale stemmenverlies bij de verkiezingen in de deelstaat Hessen van gisteren. Zij liet weten alleen nog kanselier te blijven tot het einde van haar zittingsperiode. Eerder lieten partijbronnen haar plannen al doorschemeren.

Merkel zei op een persconferentie na een vergadering van de partijleiding dat ze bij de volgende Bondsdagverkiezing, die gepland staat voor 2021, niet meer als topkandidaat wil meedoen. Ze zei ook dat ze niet langer op zoek is naar een ander politiek ambt. Merkel zei dat ze na de zware verliezen van de Berlijnse regeringspartijen bij de staatsverkiezingen in Hessen gisteren en in Beieren op 14 oktober niet zomaar tot de orde van de dag kan overgaan. Het tijdschrift *Forbes* riep haar ooit uit tot machtigste vrouw ter wereld, maar sinds

de laatste Duitse verkiezingen, waar ze nog een vierde termijn als Bondskanselier uit het vuur sleepte, is haar gezag tanende. Dat werd afgelopen weekende nog eens bevestigd bij de deelstaatsverkiezing van Hessen. De CDU kreeg in Hessen 27 procent van de stemmen. Dat is de slechtste uitslag sinds 1966. Bij de vorige verkiezing in 2013 steunde ruim 38 procent van de stemmers de christendemocraten. Angela Dorothea Merkel werd in 2005 de eerste vrouwelijke, de eerste Oost-Duitse en de jongste bondskanselier ooit van de Bondsrepubliek. Ze was een groot

voorzitter van de Duitse hereniging, die in 1990 werd bezegeld. Na de eerste verkiezingen van het herenigde Duitsland kwam ze voor de christendemocratische CDU in het parlement. In 1991 kreeg ze haar eerste ministerspost. Als bondskanselier werd ze geroemd om haar zakelijke regeerstijl. Binnen de Europese Unie speelde ze vaak een leidende rol. In de Griekse schulden crisis nam ze nadrukkelijk het voortouw. Bij de toestroom van vluchtelingen uit het Midden-Oosten en Afrika koos Merkel voor een uitgesproken gastvrij beleid. In een televisie-interview zei ze dat ze wordt gedreven door ‘een overtuigd protestantisme dat ook in de vluchteling de naaste ziet’. Maar haar bekende uitroep ‘wir schaffen das’ kwam haar nadien op veel kritiek te staan.

Bolsonaro wint presidentsverkiezingen Brazilië

Foto: AFP

Bolsonaro wordt ook wel omschreven als een ‘tropische Trump’.

BRASÍLIA — De conservatieve populist Jair Bolsonaro heeft de presidentsverkiezingen in Brazilië gewonnen. Dat heeft de Braziliaanse kiesraad bekendgemaakt. Zo’n 97 procent van de stemmen is geteld, waarbij 55 procent naar de oud-militair ging, meldt de BBC.

Bolsonaro ligt daarmee ruim voor op zijn linkse uitdager, Fernando Haddad van de Arbeiderspartij (PT). De oud-burgemeester van São Paulo kreeg 45 procent van de stemmen. In totaal mochten ongeveer 147 miljoen Brazilianen een stem uitbrengen. “Brazilië!”, schrijft de 63-jarige Bolsonaro op Twitter, gevolgd door een emoticon van de Braziliaanse vlag en een duimpje. “Vanaf

nu wordt niet meer geflirt met socialisme, communisme, populisme en links-extremisme. Nu zullen we leiden met God”, zei hij in een boodschap op zijn Facebook-account. “We wisten waar Brazilië naar op weg was en nu weten we waar we naartoe willen.” Haddad liet na zijn nederlaag weten het als zijn verplichting te zien richting zijn kiezers om de ‘nationale belangen’ te verdedi-

gen tegenover de nieuwe regering. Zijn partij had eigenlijk de populaire oud-president Luiz Inácio Lula da Silva als presidentskandidaat gewild, maar daar staken rechters een stokje voor. Lula zit vanwege een corruptieveroordeling in de gevangenis. Brazilië maakt met de keus voor Bolsonaro een ruk naar rechts. Zijn aanhangers zien hem als een buitenstaander die met de bezem door een corrupt systeem kan gaan. Hij wordt ook wel omschreven als een ‘tropische Trump’. Met ingang van het nieuwe jaar neemt Bolsonaro het stokje over van de impopulaire president Michel Temer.

Bolsonaro heeft lak aan politieke correctheid en laat zich denigreren uit over onder anderen vrouwen, homo’s en zwarte Brazilianen. Ook verheerlijkt hij de voormalige dictatuur van Brazilië en wil hij dat criminaliteit snoeihard wordt aangepakt. Tegenstanders van Bolsonaro zien hem als een racist en een gevaar voor de democratie. Aanhangers beschouwen hem als het enige alternatief voor falende gevestigde partijen. Ook hebben veel kiezers genoeg van het aanhoudende criminele geweld, dat jaarlijks het leven kost aan tienduizenden mensen.

Euro

Positief

AMSTERDAM — De beurzen in Amsterdam, Brussel, Parijs en Lissabon bleven vandaag na een vertraagde opening kampen met een technische storing. Op de andere Europese beurzen was de stemming zeer positief, na de zware koersverliezen van afgelopen week.

De beursgraadmeter in Londen noteerde rond het middaguur 1,4 procent hoger. De DAX in Frankfurt won 1,9 procent onder aanvoering van de Duitse automakers.

De hoofdindex in Milaan dikte 2,5 procent aan. Beleggers waren opgelucht dat kredietbeoordelaar Standard & Poor's (S&P) de kredietwaardering voor Italië nog niet heeft verlaagd. S&P schreefde wel de vooruitzichten voor de kredietwaardigheid van Italië omlaag. Volgens het kredietbureau zijn de plannen van de nieuwe regering slecht voor de economie. De euro was 1,1398 dollar waard, tegen 1,1393 dollar op vrijdag. Een vat Amerikaanse olie werd 0,5 procent goedkoper en kostte 67,26 dollar. Brentolie zakte eveneens 0,5 procent in prijs en werd verhandeld voor 77,27 dollar per vat.

Tokio

Verlies

TOKIO — De Japanse effectenbeurs is vandaag met een klein verlies geëindigd. Beleggers bleven voorzichtig na de zware koersdalingen afgelopen week en verwerkten een stroom van bedrijfsresultaten. Elders in het Verre Oosten gingen de belangrijkste beursgraadmeters ook overwegend omlaag. De toonaangevende Nikkei-index in Tokio sloot 0,2 procent in de min op 21.149,80 punten. Bij de bedrijven stond Sony in de belangstelling. Volgens zakenkrant *Nikkei* heeft het Japanse elektronicaconcern in de periode april tot en met september een record aan operationele winst geboekt. Het aandeel daalde desondanks 0,6 procent. De beurs in Shanghai noteerde tussentijds 1,9 procent lager en de Hang Seng-index in Hongkong zakte 0,3 procent. De Britse bank HSBC, die ook een notering heeft in Hongkong, steeg 3,7 procent na sterke kwartaalcijfers. De Kosi-pi in Seoul daalde 1,3 procent. De All Ordinaries in Sydney was een positieve uitschieter en eindigde 1,1 procent hoger onder aanvoering van de energie- en grondstoffenbedrijven.

Wall Street

Winst

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn vandaag met winsten aan de nieuwe handelsweek begonnen. Daarmee werd wat terrein teruggewonnen van de stevige koersverliezen van vorige week. Deze week komt er weer een forse hoeveelheid bedrijfsresultaten naar buiten, plus het belangrijke Amerikaanse banenrapport op vrijdag. De Dow-Jonesindex noteerde kort na aanvang 0,9 procent hoger op 24.917 punten. De brede S&P klom 1,3 procent tot 2693 punten en de technologiegraadmeter Nasdaq won 1,3 procent tot 7257 punten. Overigens gaan de markten op Wall Street deze week een uur eerder open en dicht dan normaal vanwege het ingaan van de wintertijd in Europa. Volgend weekeinde gaat ook in de Verenigde Staten de wintertijd in.

Verder lieten autobouwers als Ford, General Motors en Tesla plussen tot 5,5 procent optekenen, na berichten dat China mogelijk de aanschafbelasting op auto's wil halveren.

DNB bezorgd over dalend gebruik contant geld

AMSTERDAM — De Nederlandsche Bank (DNB) maakt zich zorgen over het snel dalende gebruik van contant geld. Dat zegt Coen Voormeulen, directeur Cash van de centrale bank, vandaag in het *AD*. Minder dan vier op de tien betalingen verlopen nog contant, zo blijkt uit cijfers van de bank en Betaalvereniging Nederland.

Voormeulen vindt dat het betalen met geld mogelijk moet blijven. “Veel mensen hebben moeite met pinnen: een deel van de ouderen, visueel gehandicapten. Ook zijn er 2,5 miljoen laaggeletterden.” Hij wijst op het gevaar voor storingen en hackers. “Cashloos maakt je als samenleving kwetsbaar.”

De opmars van pinbetalen is afgelopen jaren versneld, mede dankzij de komst van

contactloze bankpassen. Sinds mei betalen Nederlanders in nog maar 39 procent van de gevallen contant, blijkt uit de cijfers. Banken en belangenbehartigers van diverse toonbankinstellingen als detailhandel, horeca en benzinstations, hebben de voorbije jaren hard gewerkt aan de promotie van pinnen.

De afgesproken streefwaarden van 60 procent pin en

40 procent contant zijn inmiddels bereikt. Het daarvoor in 2005 in het leven geroepen Convenant Betalingsverkeer wordt vandaag beëindigd. Evengoed blijven de partijen streven naar minder cash.

DNB zou graag zien dat banken, winkels, overheidsinstanties en belangenclubs afspreken dat contant geld algemeen geaccepteerd blijft. Voormeulen spreekt in de krant van een poldermodel. “Lukt dat niet, dan kun je aan regels denken. Het is aan de politiek om te bepalen of regelgeving aangepast moet worden.” In landen als Noorwegen en Zweden hebben autoritei-

ten al wettelijke maatregelen genomen. Beide landen hebben volgens DNB laten zien dat met ‘beperkte bijsturing’ contant geld ook bij een aanzienlijk kleiner aandeel in het toonbankbetalingsverkeer goed kan blijven functioneren als betaalmiddel.

Detailhandel Nederland is al jaren blij met de groei van het veiliger en efficiënt geachte elektronisch betalen. De branchevereniging benadrukt dat in winkels betalen voor iedereen mogelijk moet blijven. Contant geld zal volgens de vereniging de komende jaren nog niet verdwijnen uit de winkel.

IBM koopt Red Hat voor 33,4 miljard dollar

Foto: AFP

IBM betaalt 190 dollar per aandeel in contanten voor Red Hat.

NORTH CASTLE — IBM wil softwarebedrijf Red Hat voor 33,4 miljard dollar overnemen. Het is daarmee de grootste overname in de historie van het Amerikaanse bedrijf. Dat hebben beide bedrijven gisteren bekendgemaakt.

Door de aankoop wil IBM zijn positie in de cloudmarkt verstevigen. IBM betaalt 190 dollar per aandeel in contanten voor Red

Hat, dat gespecialiseerd is in het open source besturingssysteem Linux. IBM heeft een beurswaarde van 114 miljard dollar. “De aankoop van Red Hat is een gamechanger”, zei Ginni Rometty, ceo van IBM. “Het verandert alles aan de cloudmarkt.” Volgens haar is de overname niet bedoeld om kosten te besparen, maar juist om te groeien. Er gaan ook geen banen verloren, benadrukte Rometty. Sinds zij aan het roer staat heeft het 107 jaar oude bedrijf bijna een kwart aan omzet verloren.

‘Australische bank plant kantoor Amsterdam’

SYDNEY — De Australische bank Commonwealth Bank of Australia (CBA) wil een deel van zijn personeel in Londen naar Amsterdam verhuizen, schrijft de Britse krant *Financial Times* (FT).

CBA wil daarmee een vestiging in de Europese Unie houden om na de brexit daar diensten te kunnen blijven aanbieden. Het zou gaan om vijftig banen. Ander

dere Australische banken kiezen volgens FT voor kantoren in Dublin en Frankfurt. Na de brexit behoort Groot-Brittannië zoals het zich nu

laat aanzien niet meer tot de Europese interne markt. Banken die hun Europese bankenlicentie willen behouden, hebben dan een kantoor in een land binnen de Europese Unie nodig.

Chipbedrijf NXP komt in Nasdaq 100

EINDHOVEN — Het Nederlandse chipbedrijf NXP Semiconductors wordt met ingang van 5 november opgenomen in de Nasdaq 100-index op de beurs in New York. Het Eindhovense concern vervangt in deze prestigieuze lijst softwarebedrijf CA.

In de Nasdaq 100 staan de 100 grootste niet-financiële bedrijven met een notering aan de Amerikaanse technologiebeurs Nasdaq. Dit wordt gemeten aan de hand van de marktwaarde van een bedrijf. Bij NXP gaat het momenteel om circa 29,4 miljard dollar. Andere bekenden in de lijst zijn bijvoorbeeld Apple, Microsoft en Intel.

De Nasdaq 100 moet overigens niet worden verward met de Nasdaq Composite, die in beursberichtgeving doorgaans aangehaald wordt als toonaangevende Amerikaanse beursgraadmeter. In de Nasdaq Composite zijn alle aan de Nasdaq genoteerde aandelen opgenomen.

NXP is de voormalige halfgeleidersdivisie van Philips. Eerder dit jaar leek het er nog op dat het bedrijf voor tientallen miljarden dollars zou worden overgenomen door branchegenoot Qualcomm. Maar die megadeal ketste in juli af, omdat Chinese autoriteiten door het handelssconflict tussen China en de VS geen toestemming gaven voor de overname.

VOORUITBLIK op de beursweek

AMSTERDAM — In de nieuwe beursweek krijgen beleggers weer veel bedrijfsresultaten voor hun kiezen. Aan het Damrak is het de beurt aan Shell en ING. In de Verenigde Staten trekken techreuzen als Facebook en Apple de aandacht.

De drukste cijferdagen in Amsterdam zijn woensdag en donderdag. Dan geven naast de genoemde ‘grote jongens’ onder meer ook speciaalchemiebedrijf DSM, Air France-KLM en staalconcern ArcelorMittal een kijkje in de boeken. Geïnteresseerden in de chipsector kunnen zich verder verheugen op de resultaten van ASMI. Branchegenoot Besi bleek afgelopen week nog veel last te hebben van een zwakkere vraag in de markt voor bijvoorbeeld smartphones. Toch ging het aandeel uiteindelijk flink omhoog, omdat de cijfers van Besi volgens kenners beter waren dan voorzien.

De vraag naar smartphones is natuurlijk ook waar beleggers naar kijken bij de cijfers van Apple. Een kwartaal terug veraste de iPhone-maker uit Cupertino nog door zijn mobieltjesverkoop, ondanks zorgen bij kenners, toch weer verder op te krikken. Ook rivaal Samsung geeft deze week een update over zijn prestaties, waardoor er ook meteen vergelijkingen tussen de twee kunnen worden gemaakt.

De markt krijgt nog een keur aan andere bedrijfsresultaten om te verwerken, bijvoorbeeld die van Coca-Cola, General Electric en Starbucks. Op macro-economisch vlak zal onder meer worden gelet op cijfers over de economische groei en inflatie in de eurozone. Eind van de week komt daarnaast weer het maandelijks banenrapport van de Amerikaanse overheid. Overigens gaan de beurzen in New York de komende week een uur eerder open en dicht dan normaal vanwege het ingaan van de wintertijd in Europa. Volgend weekeinde gaat ook in de VS de wintertijd in.

De AEX-index is vrijdag gesloten op het laagste niveau sinds eind juni 2017. De toonaangevende index van de beurs van Amsterdam flirtte lang met de grens van 500 punten, maar bleef uiteindelijk een stukje boven die mijlpaal, die voor het laatst eind februari 2017 werd bereikt. De laatste tijd staat het sentiment op de aandelenbeurzen sowieso onder druk. Beleggers hebben en masse aandelen in de uitverkoop gedaan vanwege zorgen over de wereldwijde handelsoorlog, tanende Chinese groei en kostendruk.

Banken flexibeler met verstrekken krediet

AMSTERDAM — Voor het eerst sinds begin 2015 hebben Nederlandse banken de voorbije maanden de richtlijnen voor het verstrekken van bedrijfsleningen versoepeld. Bij de aanvraag van dit soort leningen bij banken was in het derde kwartaal van dit jaar sprake van een verdere stijging, zo blijkt uit een kwartaalrapport van de Europese Centrale Bank (ECB).

Circa 26 procent van de Nederlandse banken meldt per saldo een versoepeling van de acceptatiecriteria voor leningen aan bedrijven. De versoepeling geldt voor alle

soorten bedrijfsleningen, dus zowel aan het midden- en kleinbedrijf als aan grote ondernemingen. Ook geldt dit voor kort- en langlopende leningen.

Toezichthouder De Nederlandsche Bank (DNB) wijst op de factoren voor de versoepeling waaronder de concurrentiedruk. Verder lopen banken in doorsnee minder risico, wat ook bijdraagt aan de toegankelijkheid. Behalve voor Nederland geldt de versoepeling ook voor banken in Duitsland, Spanje en Italië. De huidige lage rentestanden en de hoge financieringsbehoefte zorgden uiteindelijk voor een aanhoudende groeiende vraag.

NEW YORK				AMSTERDAM			
		29-Oct				29-Oct	
DOW JONES	24.906,72	0,88%		AEX	511,76	0,84%	
S&P 500 INDEX	2.689,29	1,15%		ARCELMITTAL	22,19	4,25%	
NASDAQ	7.215,05	0,67%		AEGON NV	5,32	1,64%	
AMAZON.COM INC	1.599,58	-2,63%		KONINKLIJKE AHOL	19,99	-0,65%	
APPLE INC	217,21	0,42%		AKZO NOBEL	73,14	-0,38%	
BAIDU INC-SP-ADR	184,88	-1,94%		ASML HOLDING NV	146,62	0,45%	
BERKSHIRE HATH-B	202,58	2,05%		DSM KONIN	78,56	2,05%	
BOEING CO/HE	350,17	-2,53%		HAL TRUST	139,40	1,31%	
CITIGROUP INC	65,42	1,88%		HEINEKEN NV	79,20	1,88%	
COCA-COLA CO	46,34	0,91%		ING GROEP NV	10,38	1,33%	
COSTCO WHOLESALE	223,12	2,26%		KPN (KONIN) NV	2,31	0,96%	
WALT DISNEY CO	114,29	0,97%		KONINKLIJKE PHIL	32,21	0,62%	
3D SYSTEMS CORP	16,42	-0,24%		RANDSTAD NV	43,68	1,28%	
EBAY INC	27,46	0,42%		ROYAL DUTCH-SHA	27,39	0,87%	
FACEBOOK INC-A	146,46	0,75%		TOYOTOM	7,56	13,45%	
GENERAL ELECTRIC	11,55	2,17%		TOTAL SA	51,17	1,07%	
ALPHABET INC-A	1.074,37	-0,87%		UNILEVER NV-CVA	47,57	-0,17%	
HP INC	23,48	1,51%		W.P. STEWART HOL	445,33	-1,17%	
HOME DEPOT INC	175,47	1,88%					
INTEL CORP	45,98	0,63%		SCOTIABANK FUNDS			26-Oct
JOHNSON&JOHNSON	137,86	0,65%		MONEY MARKET	13,2833	0,00%	
MICROSOFT CORP	106,92	-0,04%		US DOLLAR BOND	2,5792	0,28%	
PROCTER & GAMBLE	86,74	1,00%		GLOBAL GROWTH	2,9198	-1,59%	
ROYAL DUTCH-ADR	62,45	0,87%		US GROWTH	15,6185	-2,22%	
STARBUCKS CORP	59,44	2,36%		CANADIAN GROWTH	2,5110	-0,73%	
TWITTER INC	33,45	3,37%		FUNDS			26-Oct
WALMART INC	101,08	2,16%		BGF CONT EUR FLEX	25,69	-0,66%	
EXCHANGE TRADED FND				BGF EMKT BOND	17,08	0,18%	
ALERIAN MLP - AMLP	9,89	0,92%		BGF FIX INC GBL OP	13,88	-0,07%	
ISH GBL HY BD - GHYG	48,24	-0,04%		BGF GBL ALLOCATION	53,21	-0,43%	
ISH BOXX HY BD - HYGB	84,35	0,14%		BGF USD CORE BOND	16,14	0,06%	
ISH SELECT DIV - DIVY	95,54	1,54%		BGF USD HI YIELD BND	32,36	-0,22%	
ISH MSCI EMKT - EEM	38,75	0,21%		TEMPLETON GBL BND	25,18	-0,16%	
ISH MSCI PAC - EPP	41,23	0,81%		TEMPLETON ASIAN SM	46,59	-1,36%	
ISH RUSSELL - IWV	158,29	1,24%		CURRENCIES			29-Oct
ISH S&P 500 - SPY	161,20	0,85%		YENUSD	112,4200	0,42%	
ISH EUROPE - IEV	41,44	1,32%		EURUSD	1,1399	0,03%	
INVESCO QQQ TRUS	167,56	0,54%		CANUSD	1,3111	0,20%	
INVESCO DIS COMMO	17,40	-0,34%		GBPUSD	1,2826	-0,04%	
SPDR S&P INT DIV-DWX	35,58	0,81%		COMMODITIES			29-Oct
SPDR S&P MID-400	331,35	1,45%		Oil WTI	67,18	-0,61%	
SPDR S&P 600 SMA	67,38	1,66%		GOLD	1230,95	-0,18%	
VANGUARD REIT - VNQ	78,47	1,65%		SILVER	14,64	-0,32%	
WSDOMTR JAP H-EQ-DXJ	51,56	1,06%		WHEAT	505,25	3,69%	
Source Bloomberg							

A Standard Of Excellence Since 1916

MCB

MADURO & CURIEL'S BANK N.V.
Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center, Schottegatweg (Oost) z/n
P.O. Box 305, Curaçao, Tel. 466-1818, Fax. 466-1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com, website: www.mcb-bank.com/pbis

Nederlandse tandartsen gecontroleerd op hepatitisprrik

Foto: Shutterstock

De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd in Nederland gaat binnenkort bij zeker dertig tandartsenpraktijken controleren of het personeel tegen hepatitis B is ingeënt. Als bij die controles blijkt dat medewerkers niet tegen de infectie zijn beschermd, mogen ze geen patiënten meer behandelen tot hun inenting is geregeld. De inspectie meldde onlangs dat tot de controles is beslo-

ten omdat tandartsen nog niet genoeg aandacht hebben voor de bescherming tegen hepatitis B-infecties. De inspectie wijst erop dat bij de mondzorg veel met holle instrumenten wordt gewerkt en dat het risico op besmetting daardoor groot is. Mensen met een chronische hepatitis B-infectie kunnen een leverontsteking krijgen en uiteindelijk zelfs leverkanker.

'Nachtwach' voor epilepsieaanvallen

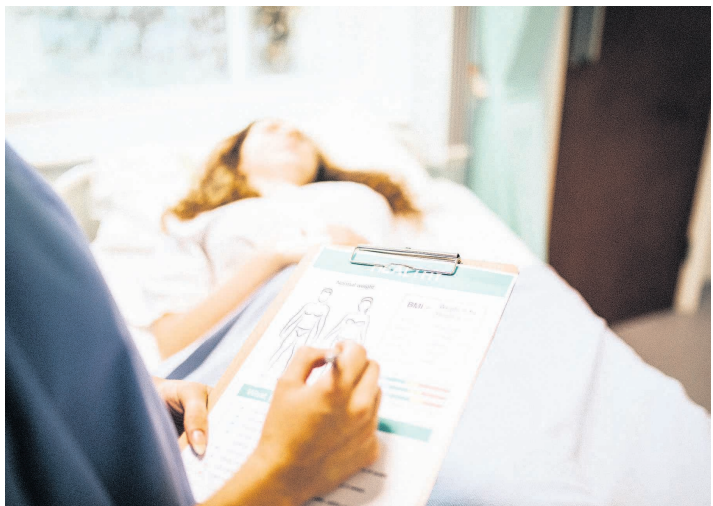

Foto: Shutterstock

Een nieuw 'hightech' armbandje kan bij de meeste ernstige nachtelijke epilepsieaanvallen eerder alarm slaan dan bij al bestaande apparatuur. Dat zegt althans de Technische Universiteit Eindhoven. Dankzij de nieuwe armband, die Nightwatch of wel Nachtwach is gedoopt, zou het aantal onverwachte nachtelijke sterfgevallen bij epilepsiepatiënten kunnen afnemen. De armband herkent essentieële kenmerken van

ernstige aanvallen, zoals een afwijkende hartslag en schokkende bewegingen. Het apparaatje stuurt in die gevallen draadloos een alarm-signaal naar bijvoorbeeld verzorgers. Het onderzoeksteam, het Nederlandse Tele-epilepsieconsortium, testte de Nightwatch 65 nachten bij 28 epilepsiepatiënten met een verstandelijke beperking en constateerde dat 85 procent van de aanvallen werd gesignaleerd.

Ook iets leuks voor de Mensen-pagina ?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden ? Wij plaatsen het graag op de Mensen-pagina

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar : tlatorre@amigoe.com o.v.v. "Mensen"

Mensen

Romeinen protesteren tegen verval

Foto: AFP

Bergen afval, kuilen, chaos in het openbaar vervoer: de Romeinen zijn het zat en zijn zaterdag met duizenden de straat op gegaan om te demonstreren tegen het verval van de stad. Onder het motto 'Roma dice basta' (Rome zegt genoeg) trokken zij naar het stadhuis op de Piazza del Campidoglio waar de burgemeester Virginia Raggi zetelt. De politica van de Vijfsterrenbeweging ligt sinds haar aantreden onder vuur omdat ze de problemen van de Italiaanse hoofdstad niet onder controle kan krijgen. Veel demonstranten eisen het aftreden van de burgemeester. Het burgerprotest is georganiseerd door zes vrouwen uit ongenoegen over de om-

standigheden waarin de stad met 3 miljoen inwoners verkeert. Zij riepen via sociale media op om van Rome weer een leefbare, gastvrije hoofdstad met een toekomst te maken. Het noodlijdende transportsysteem van Rome stond vorige week internationaal in de schijnwerpers, omdat een roltrap vol Russische voetbalfans in een metrostation op hol sloeg. Tientallen mensen raakten daarbij gewond. Raggi stond onlangs ook voor de rechter voor het afleggen van valse verklaringen. Het vonnis wordt op 10 november verwacht. Als ze schuldig wordt bevonden, zullen de eisen om haar ontslag nog luider klinken.

Bon Jovi na 9 jaar weer naar Nederland

Foto: Shutterstock

Bon Jovi komt weer naar Nederland. Negen jaar na het laatste concert van de Amerikaanse rockband op Nederlandse bodem staat Bon Jovi op donderdag 13 juni in het Goffertpark in Nijmegen. Dat maakte Mojo bekend. Het Goffertpark is geen onbekend terrein voor Jon Bon Jovi en co. Dertien jaar geleden stond de band ook al eens in het Nijmeegse park. In 2006 stond het concert in het teken van de negende plaat van Bon

Jovi, 'Have A Nice Day'. Dit keer gaan de rockers de wereld over met hun dertiende plaat, 'This House Is Not For Sale', dat in november 2016 verscheen. Bon Jovi trekt sinds begin vorig jaar de wereld over met de gelijknamige show, na de Verenigde Staten, Canada en Zuid-Amerika zijn Japan en Australië dit najaar aan de beurt.

Volgend jaar volgt het Europese deel van de tournee. Bon Jovi komt niet alleen

naar het Goffertpark. Kensington voegt zich als special guest bij de Amerikaanse rockers. Bon Jovi was in juni 2010 voor het laatst in Nederland, toen stond de band op het strand van Scheveningen.

'Nederlanders langer scherp van geest'

Het aantal jaren dat Nederlanders scherp van geest blijven, stijgt. Vooral vrouwen blijven langer bij de tijd. Ze kunnen langer kennis en vaardigheden opdoen en toe-passen en ook langer ont-houden, plannen, redeneren en concentreren.

Bijna 13.000 metingen bij 65-plussers, gedaan in de periode tussen 1993 en 2016, werden geanalyseerd door LASA, een samenwerkingsverband van Amsterdam UMC en de VU. Het aantal jaren met een goede geestelijke en verstandelijke gezondheid steeg sinds 1993 bij vrouwen van 13,4 jaar naar 18 jaar en bij mannen van 11 naar 15,7 jaar.

Het lichamelijke gestel wordt er in de extra levensjaren van de almaar ouder wordende mens echter veelal niet beter op. Het aantal verwachte extra levensjaren

Foto: Shutterstock

met ernstige gezondheidsproblemen steeg bij mannen van 1,8 in 1993 tot 2,9 in 2016. Voor vrouwen steeg

het van 5,4 jaar in 1993 tot 6,2 jaar in 2016. In 2016 kon een 65-jarige man er op basis van de ge-

middelen van uitgaan dat hij 83,7 jaar zou worden. Voor even oude vrouwen lag dat toen op 86,4 jaar.

Man loopt met enorme slang om hals in station

Foto: Shutterstock

De politie in het Duitse Düsseldorf heeft een bijna 2 meter lange wurgslang in beslag genomen die om de hals van een man hing. De man liep door het stationsgebouw van Düsseldorf, maar kon

niet aantonen dat de boa constrictor van 1,80 meter van hem was. De brandweer heeft het dier zaterdag opgevangen. Gisteren heeft een dierenpark in Brüggen zich over de slang ontfemd.

Brandweer redt paard met kraan uit kanaal

De brandweer heeft gisteren een paard uit het kanaal in Daarlerveen moeten halen. Het dier was met amazone en al in het water terechtgekomen nadat het ergens van geschrokken was. De ruiter wist op eigen

kracht de kant te bereiken, maar reddingsdiensten met duikers en een kraan moesten er aan te pas komen om het paard op het droge te krijgen. Het dier heeft de onvoorzienne duik goed doorstaan.

Libris Geschiedenis Prijs voor Van Oostrom

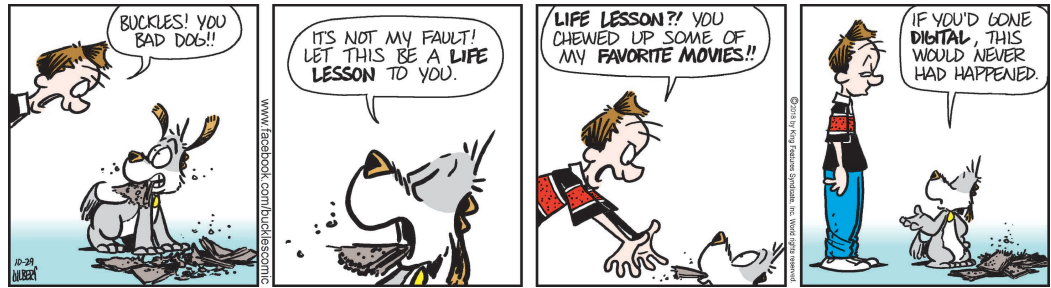
De Libris Geschiedenis Prijs 2018 gaat naar letterkundige Frits van Oostrom voor zijn boek 'Nobel streven. Het onwaarschijnlijke maar waargebeurde verhaal van ridder Jan van Brederode'. Aan de Libris Geschiedenis Prijs is een bedrag van 20.000 euro verbonden. Van Oostrom ontving de prijs gisteren uit handen van juryvoorzitter Jeroen Dijsselbloem tijdens een speciale live uitzending van het radioprogramma OVT op NPO Radio 1. Volgens de jury heeft Van Oostrom de Middeleeuwen op een meeslepende manier tot leven gewekt. "Een rijk en inspirerend boek."

Frits van Oostrom (1953) is universiteitshoogleraar in Utrecht. Hij is gespecialiseerd in de Nederlandse letterkunde van de Middeleeuwen. Voor zijn wetenschappelijk werk kreeg hij in 1995 de Spinozaprijs. Zijn boek 'Maerlants' wereld werd in 1996 bekroond met de AKO Literatuurprijs.

De Libris Geschiedenis Prijs is een initiatief van Historisch Nieuwsblad, Libris-boekhandels, het Nederlands Openluchtmuseum, de VPRO, Rijksmuseum Amsterdam en de Volkskrant. Met de prijs willen de initiatiefnemers een stimulans geven aan 'het goede historische boek in Nederland'.

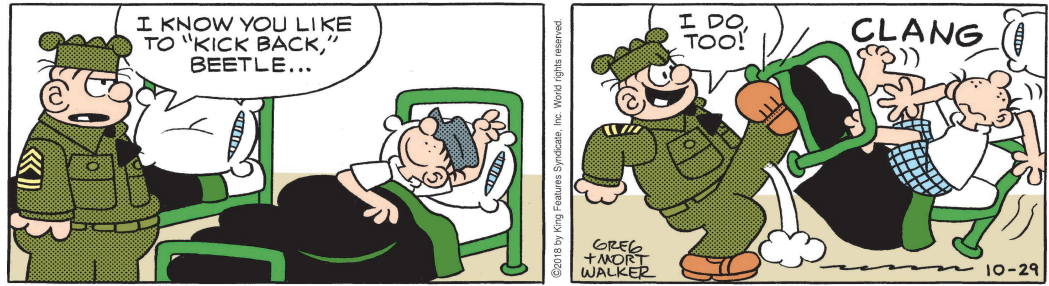
Buckles

By David Gilbert

Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Bekerwedstrijd Leicester City uitgesteld

De verslagenheid is groot in Leicester.

LEICESTER — De bekerwedstrijd van Leicester City tegen Southampton is uitgesteld. De clubs zouden elkaar morgen in Leicester treffen in de vierde ronde van het toernooi om de League Cup, het ‘tweede’ Engelse bekertoernooi. Het duel is echter uitgesteld na de dood van Vichai Srivaddhanaprabha, de Thaise eigenaar van Leicester City.

Srivaddhanaprabha (60) kwam om het leven toen de helikopter, die hem zaterdag

zoals gebruikelijk bij het King Power-stadion oppikte na de competitiewedstrijd tegen West Ham United, neerstortte. Geen van de vijf inzittenden overleefde de crash. Voor het stadion van Leicester City is een bloemenzee ontstaan. Vanaf morgen kunnen supporters in het King Power-stadion, vernoemd naar het bedrijf van Srivaddhanaprabha, hun medeleven betuigen in een condoleanceboek.

Niet alleen de bekerwedstrijd tegen Southampton is

uitgesteld, ook de ontmoeting tussen de beloftenteams van Leicester City en Feyenoord in het kader van de Premier League International Cup wordt verschoven. De spelers van Leicester reageerden bedroefd en verslagen, nadat gisteravond was bekendgemaakt dat Srivaddhanaprabha zoals al werd gevreesd tot de slachtoffers behoort. De Thai werd in 2010 eigenaar van de bescheiden Engelse club, die in 2016 de hele voetbalwereld verraste door kampioen van de Premier League te wor-

den. “Je zorgde niet alleen voor de club, maar voor de hele gemeenschap van Leicester”, aldus doelman Kasper Schmeichel. “We zullen je eindeloze bijdrages aan ziekenhuizen en goede doelen in Leicester nooit vergeten. Ik heb je altijd bewonderd als leider, als vader en als man. Je gaf iedereen de hoop dat het onmogelijke mogelijk was.” Onder anderen Wes Morgan, Harry Maguire en Jamie Vardy schreven op Twitter eveneens lovende woorden over de Thai.

Hamilton: 5e titel voelt onwerkelijk

MEXICO-STAD — Lewis Hamilton behaalde gisteren zijn vijfde wereldtitel in de Formule 1 en evenals vorig jaar deed hij dat in de derde race voor het einde van het seizoen, in de Grote Prijs van Mexico. Ongeveer 130.000 toeschouwers waren getuige en zagen dat de coureur van Mercedes vierde werd in de door Max Verstappen gewonnen race. Die klassering volstond om de titel veilig te stellen. Zijn laatste concurrent, Sebastian Vettel van Ferrari, kan hem niet meer achterhalen.

“Het is onwerkelijk. In geen miljoen jaar heb ik ooit gedacht dat ik hier als vijfvoudig wereldkampioen zou staan”, zei de 33-jarige Brit, die nadrukkelijk de Argentijn Juan Manuel Fangio noemde. Die wist in de jaren vijftig van de vorige eeuw ook vijf keer wereldkampioen te worden. “Om dit af te maken en in één adem met Fangio te worden genoemd, die ook won in een Mercedes, is een ongelooflijk gevoel.” Hamilton wilde de race op Autódromo Hermanos Rodríguez snel vergeten. “Het was een vreselijke race. Ik weet niet wat er aan de hand was, maar het was een grote worsteling met de auto. Maar een titel win je niet in één race. Het is het resultaat van keihard werken in iedere race.”

Lewis Hamilton

De Brit won zijn eerste titel in de koningsklasse van de autosport in 2008 bij McLaren. De vier daarna waren allemaal bij Mercedes: 2014, 2015, 2017 en 2018. Hij boekte in zijn succesvolle carrière tot nog toe 71 grandprixoverwinningen. Dat zijn er twintig minder dan zevenvoudig

wereldkampioen Michael Schumacher. Over dat record wilde Hamilton, die in principe nog twee jaar doorgaat bij Mercedes, niet nadenken. “Laat eerst deze vijfde titel bij me inzinken.” Die vijfde titel was wel degelijk een doel, zei hij. “Na het kampioenschap van vorig

jaar heb ik bedacht hoe ik nog beter kon worden. Fitter, nog meer gefocust en nog meer een allround coureur. Dat wil zeggen in de auto en ook in de garage met het team. Ik denk dat ik dit jaar in staat was iedereen een extra zetje te geven. Dit was absoluut mijn beste jaar.”

Bertens als nummer 9 op vakantie

SINGAPORE — Tennisster Kiki Bertens gaat als nummer negen van de wereldranglijst op vakantie. De 26-jarige Westlandse kan terugblikken op een geslaagd jaar, waarin ze drie titels pakte, de kwartfinales haalde op Wimbledon en mocht meedoen aan de WTA Finals. Bij de seizoensfinale in Singapore bereikte ze afgelopen week de halve finales.

Bertens stond eind vorig jaar op de 31e plek van de mondiale ranglijst, nu behoort ze tot de top-10. De pupil van

coach Raemon Sluiter moest in Singapore in de halve finale buigen voor Elina Svitolina. De 24-jarige tennis-

ster uit Oekraïne schreef het toernooi gisteren op haar naam en klom daardoor op de nieuwste wereldranking van de zevende naar de vierde plek. De Japanse Naomi Osaka zakte van vier naar vijf, Petra Kvitová uit Tsjechië ging van de vijfde naar de zevende plaats. Simona Halep sluit 2018 af als nummer één

van de wereld. De Roemeense kon in Singapore niet meedoen vanwege een rugblessure. Dat gaf Bertens de kans om als eerste reserve in te stromen. Bij de mannen staat Robin Haase op plek 47. De ranglijst wordt aangevoerd door Rafael Nadal, gevolgd door Novak Djokovic en Roger Federer.

‘Conte volgt Lopetegui op bij Real Madrid’

Julen Lopetegui (r) biedt steun aan Marcelo tijdens het debacle in Camp Nou tegen Barcelona.

MADRID — Alles wijst erop dat Real Madrid trainer Julen Lopetegui gaat ontslaan. Volgens Spaanse media zal de ‘Koninklijke’ vandaag direct de nieuwe coach presenteren. Antonio Conte zou de opvolger moeten worden van Lopetegui, die wordt weggestuurd na de beschamende nederlaag gisteren bij aartsrivaal FC Barcelona (5-1).

Conte, de voormalige trainer van Juventus en Chelsea en oud-bondscoach van het Italiaanse elftal, debuteert vermoedelijk zaterdag op de bank bij de thuiswedstrijd tegen Real Valladolid. Woensdag zou assistent-

trainer Santiago Solari de eindverantwoordelijke zijn bij de bekerwedstrijd tegen Melilla. Lopetegui werd in de zomer aangesteld in Madrid. De 52-jarige oud-doelman van zowel Real Madrid als Bar-

celona werd vlak voor het WK in Rusland ontslagen als bondscoach van Spanje. Lopetegui had buiten mededeweten van de Spaanse bond om al een contract getekend bij Real Madrid. De coach beleefde met zijn ploeg een desastreuze start van La Liga.

Vier overwinningen, twee gelijke spelen en vier nederlagen zorgden ervoor dat Real de slechtste seizoensstart kent in zeventig jaar.

Fenerbahçe ontslaat Cocu na 4 maanden

ISTANBUL — De Turkse voetbalclub Fenerbahçe heeft Phillip Cocu ontslagen als trainer. De ploeterende topclub uit Istanbul verloor gisteren met 3-1 thuis van MKE Ankaragücü. Dat was de vijfde competitienederlaag. Fenerbahçe staat vijftiende in de Turkse competitie met slechts 9 punten.

Cocu verruilde PSV in juni voor de club uit Istanbul, die in 2014 voor het laatst kampioen van Turkije werd. De 47-jarige coach slaagde er niet in om met Fenerbahçe de groepsfase van de Champions League te bereiken. Ook in de competitie kreeg

Cocu de ploeg niet aan het draaien. In tien wedstrijden werd slechts zeven keer gescoord.

Cocu had het vanaf het begin moeilijk bij ‘Fener’. Zo bleven de versterkingen lang uit en bleek twee weken geleden dat de coach door zijn eigen assistenten was tegengewerkt. Volgens voorzitter Ali Koç waren gevoelige informatie, statistieken en videobeelden betreffende de spelers, de trainingen en de wedstrijden van Fenerbahçe gelekt. Ook waren er computerbestanden onvindbaar gemaakt. Na het nieuws besloot de club om drie Turkse assistenten van Cocu per di-

rect te ontslaan. Voor Cocu was Fenerbahçe de eerste buitenlandse club. De 101-voudig international was assistent-bondscoach van Bert van Marwijk bij Oranje van 2008 tot en met 2012. Hij was verbonden aan de staf toen Nederland als tweede eindigde op het WK van 2010. Cocu was daarnaast assistent-trainer bij PSV, waar hij in het voorjaar van 2012 tijdelijk hoofdtrainer werd na het ontslag van Fred Rutten. Van 2013 tot en de zomer van 2018 was hij hoofdtrainer bij PSV. Hij werd drie keer landskampioen en won in 2012 met PSV de KNVB Beker.

Klassieker prooi voor Ajax

AMSTERDAM — Ajax heeft gisteren voor eigen publiek eenvoudig van Feyenoord gewonnen (3-0). De thuisploeg kwam op voorsprong door een eigen doelpunt van de blunderende doelman Justin Bijlow. Daarna troffen ook Hakim Ziyech en Dusan Tadic nog doel.

Het krachtsverschil tussen Ajax en Feyenoord was groot. Dat kwam ook omdat de bezoekers bijna de hele wedstrijd met een man minder speelden. Al in de vijfde minuut werd Jeremiah St. Juste na interventie van de videoscheidsrechter uit het

veld gestuurd na een harde overtreding op Nicolás Tagliafico. Daarna hoefde Ajax niet eens diep te gaan voor een eenvoudige zege. PSV heeft zaterdag voor de derde keer dit seizoen een wedstrijd in de Eredivisie in de slotfase beslist.

Bij FC Groningen leek de koploper voor het eerst punten te verspelen, maar Denzel Dumfries bezorgde PSV in de 86e minuut alsnog de zege. In augustus sloeg PSV in uitwedstrijden tegen Fortuna Sittard (1-2) en PEC Zwolle (1-2) in de blessuretijd van de tweede helft toe.

Uitslagen Eredivisie, speelronde 10			
FC Emmen - VVV	1-1	PEC Zwolle - Heracles	1-1
ADO Den Haag - Vitesse	-	Fortuna	2-1
NAC Breda	1-1	Ajax - Feyenoord	3-0
FC Groningen - PSV	1-2	Willem II - Utrecht	0-1
De Graafschap - Excelsior	4-1	AZ - Heerenveen	2-3

Stand Eredivisie
1. PSV 10 30
2. Ajax 10 25
3. Feyenoord 10 20
4. Heracles 10 20
5. Vitesse 10 15
6. VVV 10 15
7. Utrecht 10 15
8. Heerenveen 10 13
9. AZ 10 12
10. Excelsior 10 12
11. ADO 10 12
12. PEC Zwolle 10 11
13. Willem II 10 10
14. Fortuna 10 10
15. De Graafschap 10 10
16. Emmen 10 9
17. NAC 10 5
18. FC Groningen 10 4

Aruba Heart Foundation
"bo curazon ta den bo man"

Stadionweg #11 582-HART

Bo aporte, un compromiso pa nos progreso!